

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENU W REJONIE ULICY SIÓSTR MISJONAREK W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

MGR INŻ. ANNA MOCZKO (INWENTARYZACJA SZATY ROŚLINNEJ)

KONSULTACJA W ZAKRESIE AKUSTYKI:

MGR KRYSTYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA

BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, LUTY 2022 R./CZERWIEC 2022 R.*

*PROGNOZA ZAKTUALIZOWANA NA ETAP WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. Informacje wstępne	3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	7
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	8
2.4. Zasoby naturalne	8
2.5. Gleby	8
2.6. Warunki wodne	8
2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy	9
2.8. Klimat lokalny	10
2.9. Jakość powietrza atmosferycznego	11
2.10. Klimat akustyczny	13
2.11. Jakość wód	14
2.12. Obszary cenne kulturowo	15
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	15
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	17
4.1. Cel opracowania projektu planu	17
4.2. Ustalenia projektu planu	17
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	19
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	20
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	20
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ..	24
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	24
6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne	26
6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	26
6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta	30
6.5. Oddziaływanie na krajobraz	32
6.6. Oddziaływanie na ludzi	36
6.7. Oddziaływanie na powietrze	33
6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny	34
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny	35
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	37
6.11. Oddziaływanie na dobra materialne	38
6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	38
6.13. Oddziaływanie transgraniczne	39
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	39
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP.	40
9. STRESZCZENIE I WNIOSKI	40

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Projekt mpzp dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu, MPU 2022 r. – etap procedury planistycznej – wyłożenie do publicznego wglądu
3. Oświadczenie autora prognozy

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu. Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 0,4 ha. Położony jest w północnej części miasta Poznania na terenie dawnej wsi Morasko i w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu. Obejmuje działki nr 118/4 oraz 166/1, ark. 13, obręb Morasko.

Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XXIII/423/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu.

Dla przedmiotowego terenu obowiązuje aktualnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu, zatwierdzony uchwałą Nr L/762/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r.¹

Szczegółowy przebieg granic obszaru, dla którego sporządzono projekt mpzp, przedstawiono na załączniku do niniejszego opracowania (załącznik nr 1).

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkłada się instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

¹ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 11 lipca 2013 r., poz. 4425

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.299.2020.MM.1 z dnia 10.09.2020 r. i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS.9011.2.175.2020.KL z dnia 18.08.2020 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Koczorowska R., *Rozkład podstawowych parametrów meteorologicznych w wybranych punktach miasta Poznania*, w: *Wody powierzchniowe Poznania t. I*, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Sorus, Poznań 1995,
- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wyd. Mat.-Prz., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Seneta W. Dolatowski J., *Dendrologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997,
- Szponar A., *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:25 000,
- Baza danych glebowych w skali 1:5 000, WODGiK, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, GEOMAT Sp. z o.o., 2004,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania – Mapy serii geologiczno-inżynierskich na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, 5 m w skali 1:10 000, Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t. w skali 1:10 000, Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej w skali 1:10 000, ark. N-33-130-D-b-1, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2013-2017 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2022 r. poz. 916. tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. 2022 poz. 503, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, tekst jednolity ze zm.),

- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2021 r., poz. 710, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2021 r. poz. 888, tekst jednolity ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065, tekst jednolity ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) – akt archiwalny),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr IX/166/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. *w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. *w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956),
- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”*.
- Uchwała Nr XXIII/423/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2020 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu*.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2012 r.,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,

- Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarski M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013, 2014,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, zespół pod kierunkiem mgr inż. Mirosława Musiatewicza, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, PGI GF „Geoprojekt” Sp. z o.o, Warszawa, sierpień 2007,
- Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, GIOŚ, <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIG, PIB, Warszawa, listopad 2020,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Poznań kwiecień 2021 r.,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, 2020 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,
- Wyniki badań wskaźników geofizycznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych, 2019, <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html>.

Inne źródła:

- wizja terenowa (październik 2021 r.)
- <http://poznan.wios.gov.pl/>
- <https://www.gios.gov.pl/pl/>
- <http://baza.pgi.gov.pl/>
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://crfop.gdos.gov.pl>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl>
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- <https://polska.e-mapa.net/>

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na przedstawienie obecnego sposobu i stanu zagospodarowania obszaru. Pozwoliły również na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, jakości wód i klimatu akustycznego. Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy. Z uwagi natomiast na występowanie zieleni wysokiej w granicach analizowanego obszaru projektu planu przeprowadzono szczegółową inwentaryzację zieleni pozwalającą na dokładne scharakteryzowanie występującej tu szaty roślinnej oraz jej zwaloryzowanie pod kątem szczególnie wartościowego drzewostanu.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia

obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego. Ze względu na ogólny charakter zapisów planu (nie zawierającego konkretnych rozwiązań realizacyjnych poszczególnych inwestycji, a jedynie przypisującego terenom określone cechy i funkcje) brak tu jest ścisłych informacji o charakterze ilościowym, a prognoza ma charakter jakościowy.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty projektem planu dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu położony jest w północnej, peryferyjnej części miasta Poznania, na terenie dawnej wsi Morasko, w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek. Obejmuje on działki nr 118/4 oraz 166/1, ark. 13, obręb Morasko, które łącznie zajmują powierzchnię około 0,4 ha.

W zachodniej części analizowanego obszaru (od strony ul. Sióstr Misjonarek) zlokalizowany jest neobarokowy budynek zabytkowego kościoła pw. Ścięcia Św. Jana Chrzyciela wraz z ogrodzonym, zagospodarowanym zielenią wysoką terenem przykościelnym. Od wschodu teren kościoła graniczy z terenem należącym do Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Chrystusa Króla dla Polonii Zagranicznej, mieszczącego się przy ul. Sióstr Misjonarek 10, natomiast bezpośrednio w granicach projektu planu znalazł się fragment ogrodzonego ogrodu przyklasztornego, z utwardzonymi alejkami spacerowymi, koszonymi powierzchniami trawników oraz nasadzeniami z ozdobnych gatunków drzew i krzewów.

Południowo-wschodni fragment opracowania stanowi aktualnie nieogrodzony nieużytek ze spontanicznie rozwijającą się roślinnością synantropijną i kilkoma dużymi okazami drzew (kasztanowców pospolitych). Przez teren ten przebiega również skanalizowany ciek wodny (oznaczony symbolem Wa-A)², stanowiący odbiornik wód opadowych i roztopowych spływających z okolicznych terenów. Aktualnie w granicach projektu planu ciągłość kanału jest przerywana, a w miejscu brakującego odcinka w okresach deszczowych tworzy się niewielkie rozlewisko³.

Obsługę komunikacyjną projektu planu zapewniają ulice otaczające analizowany obszar, a więc położona poza granicą projektu planu ul. Sióstr Misjonarek – wewnętrzna, utwardzona droga, z której jednocześnie zapewniony jest dostęp do analizowanych działek, oraz położona nieco dalej w kierunku południowym ul. Morasko.

Obszar projektu planu położony jest poza pierścieniowo-klinowym systemem zieleni miasta Poznania, obejmującym główne doliny rzeczne i pierścień fortyfikacji. W jego granicach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie nie są położone obszarowe formy ochrony przyrody, pomniki przyrody czy też inne obszary cenne przyrodniczo, chociaż należy podkreślić, że obszary cenne przyrodniczo znajdują się w stosunkowo niewielkiej odległości od projektu (szerzej opisane w rozdziale 3 prognozy).

Najbliższe otoczenie analizowanego projektu planu stanowią: od północy teren klasztoru Zgromadzenia ss. Misjonarek Chrystusa Króla, od wschodu i południa tereny mieszkaniowe (zabudowa jednorodzinna wolno stojąca oraz trzy niskie bloki), natomiast od zachodu zabudowa usługowa – Przedszkole nr 184 oraz baza transportowa Przedsiębiorstwa Usług Komunalno-Transportowych VIKOM zlokalizowana przy ul. Poligonowej.

2.2. Rzeźba terenu

Obszar opracowania, wg podziału Polski⁴ na jednostki fizyczno-geograficzne, położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5), w zasięgu mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51).

Zgodnie z posiadanymi informacjami, na analizowanym obszarze rzędne terenu wahają się w przedziale od 109,92 m n.p.m. (w najniższej położonej, południowo-wschodniej, części opracowania) do wartości 114,5 m n.p.m. (w części północno-zachodniej).

² Na podstawie opracowania „Konceptja zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w Poznaniu (2) ZLEWNIA OBSZARU MORASKO” Tom II, „BIPOWODMEL” Sp. z o.o., Poznań 2013 r.

³ stan z wizji terenowej w dniu 29.10.2021 r.

⁴ Według najnowszego podziału z 2016 r., sporządzonego w ramach zlecenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikację przebiegu granic regionów fizyczno-geograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000) (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”⁵, na głębokości od 1-5 m p.p.t. na całym obszarze projektu planu występują plejstoceńskie lodowcowe grunty nierozdzielone litologicznie – gliny zwałowe, zaliczone do fazy leszczyńskiej, charakteryzujące się silnym spiaszczeniem oraz żółtą barwą. Miąższość tych utworów wynosi zazwyczaj 3-5 m, sięgając miejscami 12 m.

Podłoże trzeciorzędowe omawianego obszaru stanowi warstwa miocennych piasków, mułków i iłów, z lokalnie występującymi przewarstwieniami węgla brunatnego, przykrytych kompleksem iłów i mułków pochodzenia pliocennego, z lokalnie występującymi piaskami.

Z punktu widzenia charakterystyki warunków budowlanych, analizowany obszar projektu planu w części zachodniej charakteryzuje się występowaniem dobrych warunków dla zabudowy, natomiast w części zachodniej (na działce, na której znajduje się kościół rzymskokatolicki pw. Ścięcia św. Jana Chrzyciela) są one przeciętne⁶.

2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin⁷, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)⁸, gruntów leśnych⁹.

2.5. Gleby

Zgodnie z informacjami, przedstawionymi na mapie glebowo-rolniczej, na obszarze analizowanego projektu planu dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne.

Przekształceniom antropogenicznym uległy przede wszystkim gleby znajdujące się w zachodniej części obszaru projektu planu, gdzie znajduje się budynek kościoła pw. Ścięcia św. Jana Chrzyciela wraz z utwardzonym placem.

Naturalne gleby nie spełniają wymogów technicznych, jakie są wymagane przy realizacji inwestycji budowlanych, dlatego w celu uzyskania odpowiednich właściwości gruntu dokonuje się przemieszczenia mas ziemnych, utwardzenia oraz wzbogacenia podłoża o materiały mineralne, takie jak: piasek, żwir, cement i inne. Ponadto, pod powierzchnią gruntu umieszczane są fundamenty oraz inne elementy konstrukcyjne budynków, wpływające w sposób znaczący na zmiany właściwości gruntów. Działania te, na skutek znacznego uszczelnienia powierzchni ziemi, zagęszczenia i przemieszczania poszczególnych warstw profilu glebowego, a także zaburzenia naturalnej wymiany gazowej i przepływu kapilarnego wody, prowadzą w konsekwencji do utraty naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleb.

Zgodnie z „Atlasem geochemicznym Poznania i okolic”¹⁰ gleby w obrębie obszaru opracowania charakteryzują się odczynem lekko kwaśnym (pH 6,0–6,7).

2.6. Warunki wodne

Przez wschodni fragment obszaru objętego projektem mpzp dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu przepływa skanalizowany na tym odcinku ciek wodny (oznaczony symbolem Wa-A)¹¹, stanowiący odbiornik wód opadowych i roztopowych spływających z okolicznych terenów. Ciek ten, o całkowitej długości ok. 660 m, zasila okresowo staw zlokalizowany już poza obszarem projektu planu – na terenie klasztoru Zgromadzenia ss. Misjonarek Chrystusa Króla. Aktualnie

⁵ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapy geologiczno-inżynierskie 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-b-1

⁶ j.w.

⁷ <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7>

⁸ <https://geolog.pgi.gov.pl/>

⁹ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/porta1/mapy>

¹⁰ Lis J., Pasieczna A., PIG Warszawa 2005

¹¹ Na podstawie opracowania „Koncepcja zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w Poznaniu (2) ZLEWNIA OBSZARU MORASKO” Tom II, „BIPOWODMEL” Sp. z o.o., Poznań 2013 r.

w granicach projektu planu ciągłość kanału jest przerwana, a w miejscu brakującego odcinka w okresach deszczowych tworzy się niewielkie rozlewisko¹².

Teren projektu planu położony jest w całości w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Dopływ z Łysego Młyna (PLRW60001718594) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Zgodnie z ustaleniami „Programu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, JCWP Dopływ z Łysego Młyna (PLRW60001718594) jest naturalną częścią wód (NAT) o dobrym stanie, niezagrażoną nieosiągnięciem celu środowiskowego (osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego i chemicznego).

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej¹³, cały analizowany teren należy do jednostki hydrogeologicznej 1cTr1, w obrębie której głównym użytkowym piętrzem wodonośnym jest mioceński poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków (głównie drobnoziarnistych i mułkowatych). Utwory te występują na głębokości ok. 150 m p.p.t. (w części wschodniej ok. 100 m), a ich miąższość sięga 20 m. Należy podkreślić, że poziom ten charakteryzuje się bardzo niskim stopniem zagrożenia zanieczyszczeniem z uwagi na izolację poziomu wodonośnego przez nadkład bardzo słabo przepuszczalnych glin i bardzo słabo przepuszczalnych iłów (iły poznańskie).

Powołując się na informacje zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”, pierwsze zwierciadło wód podziemnych w granicach przedmiotowego projektu planu występuje na głębokości poniżej 20 m p.p.t.¹⁴.

Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Zgodnie z posiadanymi informacjami, w granicach projektu mpzp dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu nie występują ujęcia wody oraz studnie, dla których wyznaczone zostały strefy ochronne. Analizowany obszar znajduje się również poza zasięgiem terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (0,2%, 1% i 10%).

2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Na potrzeby opracowania niniejszej prognozy i dokonania rozpoznania i charakterystyki występującej w granicach projektu planu szaty roślinnej dokonano kilku wizji w terenie, na podstawie których sporządzono charakterystykę szaty roślinnej obszaru opracowania oraz wytypowano cenne przyrodniczo i krajobrazowo egzemplarze drzew, które powinny zostać zachowane i zaadaptowane do planowanego zagospodarowania.

Na szatę roślinną obszaru opracowania składa się przede wszystkim zieleń urządzona zlokalizowana w otoczeniu kościoła pw. Ściecia Św. Jana Chrzyciela. W części frontowej, w otoczeniu wyłożonego kostką brukową placu przed głównym wejściem do kościoła, znajdują się nasadzenia złożone głównie z ozdobnych krzewów liściastych i iglastych, takich jak: lilaki pospolite (*Syringa vulgaris*), żywotniki (Thuje), berberys Thunberga (*Berberis thunbergii*), czy cis pospolity (*Taxus baccata*). Na szczególną uwagę zasługuje natomiast okazałych rozmiarów soliterowe drzewo – klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), rosnący na trawniku pomiędzy budynkiem kościoła a kostnicą (we frontowej części działki nr 118/4). Drzewo to z uwagi na obwód pnia, wynoszący 310 cm, spełnia kryteria rozporządzenia¹⁵, wymagane przy uznaniu za pomnik przyrody.

Wzdłuż ogrodzenia oddzielającego teren kościoła od sąsiadującego z nim terenu klasztoru Zgromadzenia ss. Misjonarek Chrystusa Króla rosną lilaki pospolite oraz sumaki octowce, natomiast wzdłuż ogrodzenia pełnego, zlokalizowanego za budynkiem kościoła, znajduje się liniowe nasadzenie składające się z grabów pospolitych (*Carpinus betulus*), których pnie porasta bluszcz pospolity (*Hedera helix*). Największy z 19-stu rosnących tu grabów osiągnął rozmiary pomnikowe (obwód pnia 252 cm). Ponadto przy południowo-wschodnim fragmencie ogrodzenia kościoła rosną dwa klony jawory (*Acer pseudoplatanus*) o obwodach pni 213 i 118 cm.

¹² stan z wizji terenowej w dniu 29.10.2021 r.

¹³ Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny, (wersja cyfrowa),

¹⁴ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-b-1

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r., poz. 2300)

Po przeciwnej stronie ogrodzenia zlokalizowanego za budynkiem kościoła, na terenie położonego w granicach projektu planu fragmentu przyklasztornego ogrodu, znajduje się grupa zadrzewień złożona głównie z drzew iglastych, natomiast resztę stanowią koszone powierzchnie trawiaste. Spośród występujących tu gatunków wymienić można: daglezie (*Pseudotsuga menziesii*), sosny zwyczajne (*Pinus sylvestris*), jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*) oraz klony jawory, z których jeden może posiadać obwód pnia wymagany dla uznania za pomnik przyrody¹⁶.

Na terenie zlokalizowanym we wschodniej części projektu mpzp, położonym przy rowie Wa-A, poza ogrodzeniem założenia zakonnego, rośnie skupisko sześciu kasztanowców białych (*Aesculus hippocastanum* L.). Spośród sześciu zinwentaryzowanych egzemplarzy tylko jeden z nich nie posiada obwodu pomnikowego, tj. większego lub co najmniej równego 250 cm, wymaganego dla kasztanowców zwyczajnych. Teren ten stanowi fragment większego skupiska drzew, które w pobliżu samego rowu zachowało gatunki typowe dla łęgu jesionowo-olszowego. Występują tu również liczne, młode samosiejki klonu jawora, klonu jesionolistnego i krzewy bzu czarnego (*Sambucus nigra*), rozwijające się tu obecnie w sposób spontaniczny. W poszyciu występują głównie glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*) oraz pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*).

Obecność fragmentu obszaru porośniętego spontanicznie pojawiającą się roślinnością niską oraz obecność wód powierzchniowych (uszkodzony rów melioracyjny w granicach projektu planu oraz niewielkie zbiorniki wodne w niedalekim sąsiedztwie) sprzyja występowaniu różnorodnych gatunków przedstawicieli bezkręgowców, w tym owadów czy mięczaków. Z uwagi na termin, ograniczony czas przeprowadzenia wizji terenowej, jak również brak dostępnych publikacji odnoszących się do oceny różnorodności gatunkowej bezkręgowców na przedmiotowym obszarze, w niniejszym opracowaniu nie dokonano szczegółowej analizy występujących tu gatunków.

Z informacji wskazanych w „Atlasie rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania”¹⁷ wynika, że w granicach obszaru projektu planu spotkać można kilka rodzimych gatunków płazów, migrujących w obrębie niewielkich zbiorników wodnych, zlokalizowanych w niedalekim sąsiedztwie, spośród których wymienić można: ropuchę szarą (*Bufo bufo*), żabę trawną (*Rana temporaria*), żabę moczarową (*R. arvalis*), żaby zielone (*Rana esculenta* complex), grzebiuszkę ziemną (*Pelobates fuscus*), traszkę zwyczajną (*Lissotriton vulgaris*), traszkę grzebieniastą (*Triturus cristatus*), ropuchę zieloną (*Bufo viridis*) oraz kumaka nizinny (*Bombina bombina*).

Na omawianym obszarze nie wyklucza się występowania przedstawicieli rodzimych gatunków gadów, w tym np. jaszczurki zwinki (*Lacerta agilis*). W jego granicach pojawiać się może także widywany na terenach dawnego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Morasko” zaskroniec (*Natrix natrix*), padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*) oraz jaszczurka żyworodna (*Lacerta vivipara*).

Obecność zieleni wysokiej w postaci skupisk drzew i krzewów sprzyja występowaniu przedstawicieli ptaków. Poza stosunkowo często widywanymi na terenie miasta gatunkami, takimi jak: szpak (*Strunus vulgaris*), kos (*Turdus merula*), gawron (*Corvus frugilegus*), wróbel (*Passer domesticus*), kawka (*Corvus monedula*) czy sroka (*Pica pica*), na terenach tych pojawiać się mogą gatunki zalatujące z terenów o znacznie większej wartości przyrodniczej.

Wśród przedstawicieli ssaków na przedmiotowym obszarze występują głównie gatunki niewielkich rozmiarów, takie jak kret (*Talpa europaea*), jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*), mysz polna. Czasowo pojawiać się mogą również gatunki większych ssaków, np. lisy (*Vulpes vulpes*).

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Przeważającymi wiatrami w Poznaniu są wiatry z kierunku zachodniego, jednak ze względu na występowanie dość dużego akwenu wodnego i leśnego w części północnozachodniej miasta dominującym kierunkiem wiatru w tej części w 2018 roku był kierunek wschodni. Najrzadziej wiało z kierunków północnego i południowego. W 2018 r. dominowały wiatry, których średnia roczna prędkość wahała się od 3,1 do 5,1 m/s. Według rozkładu średnich miesięcznych prędkości wiatru w mieście, w 2018 r. najwyższe prędkości występowały w styczniu – 5,0 m/s, zaś najniższe w okresie letnim (sierpień – 3,1 m/s). Cisze i wiatry do 1,5 m/s występowały przez około 6,4% czasu w roku w całej strefie.

¹⁶ w dniu przeprowadzania wizji terenowej nie było możliwości wstępu na teren ogrodu klasztornego i dokonania pomiarów

¹⁷ Kaczmarek M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Konieczna P., Piasecka M., Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej – etap II, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2014

W strefie aglomeracja poznańska przeważają wpływy mas powietrza polarnomorskiego, napływającego z Oceanu Atlantyckiego. Znacznie mniejsze znaczenie mają masy powietrza polarno-kontynentalnego oraz zwrotnikowego. W 2018 r. najniższą średnią miesięczną temperaturę zanotowano w lutym ($-3,2^{\circ}\text{C}$), a najwyższą w sierpniu ($20,7^{\circ}\text{C}$). Średnia roczna temperatura w całej strefie wynosiła $9,7^{\circ}\text{C}$, natomiast średnia roczna amplituda – $23,9^{\circ}\text{C}$.

Roczna suma opadów w rejonie Poznania wynosi około 500 mm. Najwyższe w ciągu 2018 roku były opady letnie (lipiec 88,1 mm). Najniższe opady wystąpiły w lutym (7,5 mm). Średnia miesięczna opadu w 2018 r. wyniosła 39,7 mm.

Poziom średniej miesięcznej wilgotności względnej powietrza na obszarze strefy aglomeracja poznańska w 2018 roku wyniósł 74%. Najbardziej wilgotnymi miesiącami były miesiące zimowe (styczeń, listopad i grudzień, odpowiednio 86, 84 i 90%), najmniejszą wilgotność zanotowano w sierpniu 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

W celu określenia lokalnych warunków klimatycznych wykorzystano również informacje uzyskane z pomiarów prowadzonych w 2016 r. w Stacji Bazowej Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego Różany Strumień (ZMŚP), będącej pierwszą stacją w programie ZMŚP w Polsce, zlokalizowaną w granicach dużej aglomeracji miejskiej¹⁸. Zgodnie z publikowanymi informacjami, miesiącem o najwyższej średniej temperaturze powietrza był lipiec (19°C), natomiast miesiącem najchłodniejszym był styczeń (średnia miesięczna temperatura powietrza wynosiła -2°C). W lipcu zanotowano jednocześnie najwyższą sumę miesięczną opadów atmosferycznych w zlewni Różanego Strumienia (najniższą sumą opadów charakteryzował się wrzesień). Średnia wilgotność powietrza w roku 2016 wyniosła 81,1%, przy czym miesiącem najbardziej wilgotnym był październik (średnia miesięczna wynosiła 91,8%), a miesiącami charakteryzującymi się najniższą wilgotnością był kwiecień oraz maj (średnia miesięczna wynosiła nieco ponad 70%). Średnia roczna wartość ciśnienia atmosferycznego w roku 2016 wynosiła natomiast $1007,7\text{ hPa}$, przy czym najwyższe wartości ciśnienia zanotowano w grudniu (średnia miesięczna $1016,6\text{ hPa}$), a najniższe w kwietniu (średnio ok. 1004 hPa). Średnia prędkość wiatru w roku 2016 wynosiła $1,3\text{ m/s}$ ¹⁹.

W przypadku terenów zurbanizowanych należy podkreślić, że sposób ich zagospodarowania powoduje modyfikację podstawowych parametrów meteorologicznych. Zmiany klimatu lokalnego wywołane urbanizacją dotyczą przede wszystkim zmian warunków termiczno-wilgotnościowych, zmian bilansu promieniowania, wzrostu zanieczyszczeń powietrza, zmian cyrkulacji powietrza (zmiany kierunku i prędkości wiatru) oraz opadów atmosferycznych. Natomiast wśród czynników, które w największym stopniu powodują zmiany lokalnych warunków klimatycznych należy wymienić zwiększanie powierzchni trwale utwardzonych kosztem tych biologicznie czynnych, powstawanie wysokiej i gęstej zabudowy, która w największym stopniu utrudnia efektywne wypromieniowanie energii i cyrkulację powietrza, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, szybki przyrost emitorów sztucznego ciepła i zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

Biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie analizowanego obszaru projektu planu i jego otoczenia nie można jeszcze mówić o znaczących modyfikacjach topoklimatu. Analizowany teren charakteryzuje się wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnej, a w otoczeniu obszaru projektu mpzp, na terenach zabudowanych, dominuje niska zabudowa jednorodzinna, realizowana na ogół w układzie wolno stojącym, ze stosunkowo dużym udziałem terenów biologicznie czynnych. Otoczenie terenów zabudowanych stanowią natomiast otwarte tereny rolne oraz lasy i tereny zadrzewione. Takie sąsiedztwo pozytywnie wpływa na możliwość przewietrzania terenów oraz na obniżenie zawartości zanieczyszczeń w powietrzu, nawiewanych z pobliskich terenów zabudowanych miasta Poznania bądź gminy Suchy Las.

2.9. Jakość powietrza atmosferycznego

Największy wpływ na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób zagospodarowania przestrzennego danego obszaru. Udział zanieczyszczeń napływających z terenów sąsiednich ma zazwyczaj znacznie mniejsze znaczenie w kształtowaniu lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

¹⁸ Stan środowiska w Wielkopolsce Raport 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2017

¹⁹ na tak niską wartość wpłynęło najprawdopodobniej znaczne osłonięcie stacji pomiarowej

W granicach projektu mpzp dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu, z uwagi na jego aktualne zagospodarowanie, brak jest źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Z kolei otoczenie zabudowań dawnej wsi Morasko stanowią tereny otwarte (użytki rolne, nieużytki) oraz lasy i tereny zadrzewione. Taki sposób zagospodarowania powoduje, że zagospodarowanie obszaru w rejonie opracowania projektu mpzp w stanie istniejącym nie stanowi znaczącego źródła emisji zanieczyszczeń powietrza, które powodowałyby zagrożenie dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. Niemniej, źródła emisji zanieczyszczeń powietrza w najbliższym otoczeniu istnieją i stanowią je indywidualne instalacje grzewcze budynków mieszkalnych i usługowych (emisja powierzchniowa) oraz pozostałe elementy układu komunikacyjnego, zwłaszcza ul. Morasko, zapewniającego obsługę terenów mieszkaniowych i usługowych (emisja liniowa).

Indywidualne instalacje grzewcze budynków, w zależności od rodzaju stosowanego paliwa (paliwa stałe, gazowe, płynne), generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO_2), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO_2) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM_{10} i pył $\text{PM}_{2,5}$).

Ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Zakłada się jednak, że emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z tych terenów nie stanowi zagrożenia dla dotrzymania standardów jakości powietrza.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez GIOŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska²⁰.

Sporządzona w 2020 r. ocena jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), benzenu (C_6H_6), tlenku węgla (CO), ozonu (O_3), pyłu zawieszonego PM_{10} i zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM_{10} : ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (BaP), oraz pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$. Jej wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2020 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO_2	NO_2	C_6H_6	CO	O_3	PM_{10}	Pb (PM_{10})	As (PM_{10})	Cd (PM_{10})	Ni (PM_{10})	BaP (PM_{10})	$\text{PM}_{2.5}$
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2020, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2021 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM_{10} , ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, arsenu, kadmu, niklu strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A. W przypadku pyłu $\text{PM}_{2.5}$ strefę aglomeracja poznańska zaliczono również do klasy A. W roku 2020 stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C.

Obszar analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu obszarów przekroczeń na terenie strefy aglomeracja poznańska wyznaczonych w 2020 r. dla B(a)P.

Ze względu na występowanie w aglomeracji poznańskiej przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM_{10} oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

²⁰ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2021 r.

W latach ubiegłych, zgodnie z wymogami ustawowymi, opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, w tym:

- Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań z dnia 31 grudnia 2007 r.²¹,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.²²,
- Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.²³,
- Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10 z dnia 26 października 2015 r.²⁴,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10 z dnia 24 czerwca 2019 r.²⁵.

Obecnie dla strefy aglomeracja poznańska obowiązuje „Program Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzony uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.²⁶, opracowany z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych (kod Programu PL3001PM10dBaPa_2018).

Podobnie jak w przypadku poprzednich dokumentów, Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P, w zakresie m.in.:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów,
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu w obszarach wewnątrz dzielnicowych, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności na obszarze śródmieścia,
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego,
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

2.10. Klimat akustyczny

W granicach analizowanego projektu planu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu zlokalizowana jest aktualnie jedynie zabudowa usługowa sakralna – w postaci budynku kościoła pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela, która nie wymaga ochrony akustycznej w środowisku, na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*²⁷ oraz rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²⁸.

²¹ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r., akt archiwalny

²² Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

²³ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

²⁴ Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241, akt archiwalny)

²⁵ Uchwała Nr IX/166/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238, akt archiwalny)

²⁶ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

²⁷ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973, tekst jednolity z późn. zm.)

²⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

Obsługę komunikacyjną obszaru projektu planu zapewnia bezpośrednio położona tuż poza jego granicą ul. Sióstr Misjonarek – droga wewnętrzna charakteryzująca się niewielkim natężeniem ruchu, a także łącząca się z nią ul. Morasko – droga publiczna klasy lokalnej.

Aktualna *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*²⁹ nie określiła zasięgów oddziaływania hałasu samochodowego od ul. Sióstr Misjonarek oraz od ul. Morasko – na odcinku powyżej skrzyżowania z ul. F. Jaśkowiaka (badania hałasu samochodowego objęły tylko odcinek ul. Morasko poniżej tego skrzyżowania). Można przypuszczać jednak, że odcinek ul. Morasko powyżej skrzyżowania z ul. F. Jaśkowiaka nie będzie już tak hałaśliwy jak odcinek poniżej, i hałas samochodowy nie będzie przekraczał na terenach zabudowy położonych wzdłuż niego dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku.

Na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*³⁰, na obszar opracowania nie oddziałują obecnie inne źródła hałasu, tj. hałasu lotniczego z lotniska Poznań – Ławica oraz lotniska wojskowego w Poznaniu – Krzesinach, hałasu kolejowego, a także hałasu tramwajowego.

Nie jest również znane i udokumentowane oddziaływanie na przedmiotowy obszar hałasu przemysłowego oraz oddziaływanie tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu. Do tego typu funkcji terenów i obiektów, potencjalnie zagrażających akustycznie w środowisku obszarowi projektu planu, można zaliczyć działalność sąsiadującej z obszarem opracowania bazy transportowej Przedsiębiorstwa Usług Komunalno-Transportowych VIKOM przy ul. Poligonowej. Do tej grupy źródeł hałasu zaliczyć można również bicie dzwonów kościoła pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela. Aktualnie brak jest jednak informacji o uciążliwym akustycznie oddziaływaniu takich potencjalnych źródeł hałasu oraz o prowadzeniu postępowań administracyjnych.

Podsumowując należy stwierdzić, że obecne warunki akustyczne w środowisku – w granicach przedmiotowego obszaru są korzystne.

2.11. Jakość wód

Jak wspomniano już w niniejszej prognozie, przez wschodni fragment obszaru objętego projektem mpzp dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu przepływa skanalizowany na tym odcinku ciek wodny (oznaczony symbolem Wa-A1)³¹, stanowiący odbiornik wód opadowych i roztopowych spływających z okolicznych terenów. Z uwagi jednak na brak informacji o jakości wód ww. cieku, w niniejszej prognozie nie przedstawiono informacji w tym zakresie.

Obszar projektu mpzp położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Dopływ z Łysego Młyna (PLRW60001718594).

Zgodnie z ustaleniami „Programu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, JCWP Dopływ z Łysego Młyna (PLRW60001718594) jest naturalną częścią wód (NAT) o dobrym stanie, niezagrażoną nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. Jest to JCW obecnie niemonitorowana, stąd też w niniejszym opracowaniu nie przytoczono informacji określających stan wód w obrębie zlewni.

Analizy jakości wód podziemnych wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zgodnie z podziałem obszaru dorzeczy na 172 JCWPd, obszar całego miasta Poznania zlokalizowany jest w zasięgu JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu.

W 2016 r. stan chemiczny wód JCWPd nr 60 został oceniony jako słaby, natomiast stan ilościowy jako dobry³², natomiast w 2019 r. zarówno stan ilościowy, jak i stan chemiczny oceniono jako dobry³³.

W 2020 roku PiG Państwowy Instytut Badawczy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. Na podstawie analizy wyników badań wyznaczono klasy jakości wód podziemnych

²⁹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, *lemitor* OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³⁰ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, *lemitor* OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³¹ Na podstawie opracowania „Koncepcja zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w Poznaniu (2) ZLEWNIA OBSZARU MORASKO” Tom II, „BIPOWODMEL” Sp. z o.o., Poznań 2013 r.

³² <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

³³ wg „Raportu z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019”, PiG, PIB, Warszawa, listopad 2020

w punktach pomiarowych³⁴. Zgodnie z tymi badaniami w 2020 r. JCWPd nr 60 uzyskała II klasę jakości (wody dobrej jakości)³⁵.

2.12. Obszary cenne kulturowo

W granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu zlokalizowany jest zabytkowy kościół pw. Ścięcia Św. Jana Chrzciciela wraz z terenem przykościelnym przy ul. Sióstr Misjonarek 8, wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 19.11.2007 r. nr 558/Wlkp/A.

Na przedmiotowym obszarze nie stwierdzono natomiast występowania udokumentowanych stanowisk archeologicznych, objętych ochroną konserwatorską na podstawie zapisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym projektem mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie znajdują się tereny objęte obszarowymi formami ochrony przyrody, ustanowionymi w oparciu o ustawę o ochronie przyrody, takie jak: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000.

Natomiast obszary charakteryzujące się wysokimi walorami przyrodniczymi, objęte formami ochrony przyrody, występują w stosunkowo niedalekim sąsiedztwie. Do obszarów takich należy rezerwat przyrody „Meteoryt Morasko” wraz z otuliną, zlokalizowany w odległości ok. 490 m od zachodniej granicy obszaru objętego projektem planu (w odległości ok. 340 m zlokalizowana jest otulina rezerwatu) oraz zlokalizowane w odległości ok. 340 m od północno-wschodniej granicy obszaru opracowania – obszar Natura 2000 „Biedrusko” (PLH300001) i Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko.

Niedaleko obszaru projektu zlokalizowana jest również pomnikowa aleja drzew. Stanowi ją aleja lipowa, prowadząca do rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko”, rosnąca po obu stronach wschodniego odcinka ul. Meteorytowej, uznana za pomnik przyrody i wpisana do Wojewódzkiego Rejestru Pomników Przyrody pod nr 324/6³⁶.

Rezerwat przyrody „Meteoryt Morasko” powołany został na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 maja 1976 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody³⁷. Od momentu jego powołania, ochroną objęto obszar o powierzchni 53,79 ha. Celem ochrony było zachowanie obszaru upadku meteorytu żelaznego oraz fragmentu lasu grądowego z rzadkimi gatunkami roślin runa.

Cytowane wyżej Zarządzenie straciło moc z dniem wejścia w życie Zarządzenia Nr 5/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko”³⁸. W nowym Zarządzeniu czytamy między innymi, że dla zabezpieczenia walorów przyrodniczych rezerwatu wyznacza się otulinę o powierzchni 101,66 ha. Z Zarządzenia wynika też, że nieznacznemu zwiększeniu, do 54,28 ha, uległa również powierzchnia rezerwatu.

Nowe Zarządzenie związane było z obserwowanymi rosnącymi zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi dla obszaru chronionego. Poszerzenie jego zasięgu, w stosunku do dawnych granic rezerwatu, o obszar otuliny (częściowo pokrywający się i częściowo wykraczający poza zasięg strefy 200 m od granicy rezerwatu) wpływa również na rozszerzenie zasięgu działań ochronnych.

Zgodnie z ww. Zarządzeniem, celem ochrony przyrody w rezerwacie są: zachowanie obszaru upadku meteorytu żelaznego i fragmentu lasu grądowego z rzadkimi gatunkami roślin oraz ochrona szaty roślinnej i walorów geologicznych szczytowej partii Góry Moraskiej.

³⁴ Klasyfikacja ustalona zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

³⁵ <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>

³⁶ RLSLS 7141-21/7

³⁷ M.P. Nr 24, poz. 108

³⁸ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2009r., Nr 150, poz. 2514

W 2007 r. Wojewoda Wielkopolski zatwierdził dla rezerwatu „Meteoryt Morasko” plan ochrony³⁹, który wprowadził ustalenia dotyczące m.in. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, mające na celu wyeliminowanie lub ograniczenie powstawania zewnętrznych zagrożeń dla rezerwatu.

W planie tym wymaga się, aby w pasie 200 m od granicy rezerwatu: nie zmieniać kategorii użytkowania gruntu (z wyjątkiem zmiany na las), nie wprowadzać zabudowy oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz prowadzić gospodarkę rolną i leśną w sposób nie zagrażający istnieniu rezerwatu.

Obszar Natura 2000 „Biedrusko” (PLH300001) obejmuje tereny o unikatowej w skali regionu charakterystyce, wynikającej przede wszystkim z długotrwałej izolacji tych terenów od różnorodnych form działalności ludzkiej. Na obszarze tym stwierdzono występowanie 16 typów siedlisk przyrodniczych wskazanych w Załączniku I dyrektywy Rady 92/43/EWG⁴⁰ oraz 9 gatunków zwierząt figurujących w Załączniku II wspomnianej dyrektywy. Ze względu na nagromadzenie stanowisk roślin chronionych i zagrożonych w skali regionu i całego kraju, a także udział ważnych siedlisk, obszar ten posiada niezwykle wysoką rangę pod względem jego znaczenia dla ochrony bioróżnorodności. Wśród zagrożeń dla obszaru „Biedrusko” wymienia się przede wszystkim rozwój aglomeracji miejskiej Poznania (w kierunku północnym) oraz dalszy rozwój osadnictwa rezydencjonalnego w rejonie Biedruska i Radojewa. Jako potencjalne zagrożenie wymienia się również wystąpienie poważnej awarii w obrębie składowiska odpadów komunalnych miasta Poznania.

Należy podkreślić, iż przebieg granic obszaru Natura 2000 „Biedrusko” (PLH300001) w rejonie granic administracyjnych miasta Poznania jest również w znacznej mierze zgodny z granicami innego obszaru podlegającego ochronie – Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko⁴¹. Na jego obszarze (obejmującym tereny o pofałdowanym, morenowym krajobrazie, z okresowo występującymi rowami, niewielkimi jeziorami i starorzeczami) ochronie podlegają suche wrzosowiska, murawy kserotermiczne i napiaskowe, łąki trzęślicowe i kośne, ziołorośla, torfowiska przejściowe oraz trzęsawiska i młaki.

Z uwagi na wysokie prawdopodobieństwo bytowania na obszarze projektu mpzp dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową, o których była mowa w rozdziale 2.7 prognozy, realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań inwestycyjnych musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną (ściśle lub częściową) w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. W związku z powyższym, obowiązują wobec nich liczne zakazy, wymienione w §6 rozporządzenia, w tym m.in.: umyślnego zabijania, niszczenia siedlisk oraz ostoj, będących obszarem ich rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji i żerowania, niszczenia, usuwania oraz uszkodzania zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień. Powyższe zakazy należy respektować zarówno podczas realizacji ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań prowadzonych na obszarze bytowania chronionego gatunku.

Na obszarze projektu planu nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, takie jak: lasy, grunty rolne, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary ciche w aglomeracji. Obszar jest położony poza obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi, terenami zagrożonymi ruchami masowymi ziemi oraz obszarami ograniczonego użytkowania.

Analizowany obszar mimo, że położony jest w zurbanizowanej części Moraska, podobnie jak tereny sąsiednie nie posiada dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej, co stanowi potencjalne zagrożenie dla środowiska. Brak dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej może stanowić potencjalne zagrożenie dla jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, związane z przedostawaniem się substancji z nieprawidłowo funkcjonujących systemów odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych, w tym np. awarii bezodpływowych zbiorników do gromadzenia ścieków. Z uwagi na konieczność ograniczenia ryzyka wystąpienia zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego, wskazane jest zatem podjęcie działań w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej, umożliwiającej odprowadzanie ścieków z terenów przeznaczonych pod zabudowę.

³⁹ Rozporządzenie Nr 3/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 10 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko” (Dz. Urz. Z 2007 r. Nr 4, poz. 61)

⁴⁰ Dyrektywa siedliskowa (dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory)

⁴¹ Uchwała Nr XXV/138/95 Rady Gminy Suchy Las z dnia 7 sierpnia 1995 r. (Dz. Urz. z 1995 r. Nr 12/95, poz. 80), Uchwała Nr LI/491/01 Rady Gminy Suchy Las z dnia 13 grudnia 2001 r. w sprawie zmiany uchwał nr XXV/138/95 Rady Gminy Suchy Las z dnia 7 sierpnia 1995 r. i Nr XLVI/243/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22 stycznia 1997 r. o utworzeniu Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko (Dz. Urz. z 2001 r. Nr 162, poz. 4496)

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą całego miasta Poznania (strefy aglomeracja poznańska), wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM₁₀ oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów art. 14 ust 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Do opracowywania projektu planu przystąpiono z uwagi na wniosek Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Ścięcia św. Jana Chrzyciela Chojnica – Morasko z dnia 25 lipca 2016 r., będącej właścicielem działki nr 118/4, ark. 13, obręb Morasko. Wniosek dotyczył korekty przebiegu wyznaczonych w obowiązującym planie linii zabudowy w taki sposób, aby na działce 118/4, ark. 13, obr. Morasko, możliwe było wybudowanie domu parafialnego.

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu pozwoli na ponowne przeanalizowanie funkcji pod kątem możliwości korekty przebiegu wyznaczonych linii zabudowy w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu w celu umożliwienia Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Ścięcia Jana Chrzyciela w Poznaniu podjęcia działania inwestycyjnego, związanego nierozdzielnie z kościołem, tj. wybudowanie domu parafialnego wraz z biurem parafialnym i mieszkaniem dla proboszcza.

4.2. Ustalenia projektu planu

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Część tekstowa projektu mpzp zawiera zapisy dotyczące: przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, szczegółowych parametrów i wskaźników zagospodarowania terenów, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu (w tym zakazu zabudowy), a także zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. Dla wszystkich terenów położonych w zasięgu granic projektu mpzp określono stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu ustala przeznaczenie pod następujące funkcje:

- teren zabudowy usługowej – sakralnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **UK**,
- teren infrastruktury technicznej – kanalizacji, oznaczony na rysunku planu symbolem **K**.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **UK** w projekcie planu ustalono:

- lokalizację budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych,
- powierzchnię zabudowy nie większą niż 20% powierzchni działki budowlanej,
- intensywność zabudowy działki budowlanej od 0,1 do 0,6,
- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% powierzchni działki budowlanej,
- wysokość:

- budynku kościoła chronionego planem, zgodnie ze stanem istniejącym w dniu uchwalenia planu, nie większą niż 20 m, z dominantą przestrzenną w formie wieży o wysokości nie większej niż 30 m,
- budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych, nie większych niż 7,5 m i nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne,
- dachy strome,
- dopuszczenie dowolnej geometrii dachu dla przekrycia wykuszy, lukarn lub świetlików,
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, nie mniejszą niż 3000 m²,
- dostęp do drogi publicznej poprzez przyległe drogi położone poza obszarem planu.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, oznaczonego na rysunku planu symbolem **K**, w projekcie planu ustalono:

- lokalizację zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 70% powierzchni terenu,
- dopuszczenie lokalizacji:
 - ciągów pieszych i rowerowych lub pieszo – rowerowych,
 - obiektów hydrotechnicznych i urządzeń melioracji wodnych,
 - obiektów służących ochronie przyrody;
- zakaz lokalizacji miejsc postojowych,
- powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej zgodną z powierzchnią terenu w obrębie linii rozgraniczających,
- dostęp do dróg publicznych poprzez tereny przyległe zlokalizowane poza obszarem planu.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w projekcie planu ustalono:

- lokalizację zabudowy zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem przekroczenia linii zabudowy przez takie części i elementy budynków, jak: okapy, gzymsy, balkony, tarasy, wykusze, schody, pochylnie i dźwigi zewnętrzne, o nie więcej niż 2,0 m,
- dopuszczenie lokalizacji:
 - kondygnacji podziemnych,
 - dojazdów,
 - sieci i obiektów infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń projektu planu,
 - urządzeń budowlanych,
 - naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów osobowych wyłącznie jako parkingów, na których każda grupa od 2 do 8 naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów przedzielona jest nie mniej niż 20 m² powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowanej drzewami lub krzewami wyższymi niż 1,5 m,
 - tablic informacyjnych;
- zakaz lokalizacji:
 - nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej,
 - tymczasowych obiektów budowlanych,
 - ogrodzeń pełnych lub ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego w projekcie planu ustalono:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń projektu planu,
- w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu,
- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach ustala się, w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych

poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,

- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- zastosowanie nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w projekcie planu ustalono:

- zachowanie zabytkowego kościoła ewangelickiego pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela wraz z terenem przykościelnym, wpisanego do rejestru zabytków decyzją z dnia 19.11.2007 r. nr 558/Wlkp/A, wskazanego na rysunku planu,
- ochronę terenu objętego ochroną konserwatorską i obszaru cennego kulturowo dawnej wsi Morasko, wskazanych na rysunku planu, poprzez lokalizowanie zabudowy zgodnie z wyznaczonymi liniami zabudowy oraz pozostałymi ustaleniami planu,
- w budynkach wpisanych do rejestru zabytków zachowanie:
 - bryły, kompozycji i artykulacji elewacji,
 - pełnego wystroju architektonicznego oraz stolarki drzwiowej i okiennej,
 - kształtu i kąta nachylenia oraz rodzaju pokrycia połaci dachowych,
- zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień,
- zakaz lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, instalacji teletechnicznych, klimatyzatorów i wentylatorów na elewacjach budynku wpisanego do rejestru zabytków, a w przypadku stosowania dachu stromego, również na połaciach dachowych.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, w projekcie planu ustalono:

- uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej, w tym orientacyjnie wskazanego na rysunku planu projektowanego skanalizowanego rowu,
- zachowanie ciągłości istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem robót budowlanych w jego zakresie,
- zakaz lokalizacji budynków na terenie **K**.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej w projekcie planu ustalono:

- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci teletransmisyjnej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁴² obszar projektu mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu obejmuje teren przeznaczony pod zabudowę, oznaczone symbolem **MN**, tj. teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie

⁴² Uchwała LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

wolno stojącej, bliźniaczej i szeregowej. Jako kierunek uzupełniający przyjęto zabudowę usługową towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej, zielen (np. parki, skwery), tereny sportu i rekreacji, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej.

Ponadto, w obowiązującym Studium obszar projektu mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu wskazany jest jako wpisany do rejestru zabytków i pomnik historii oraz jako obszar chroniony planem i pozostały cenny kulturowo. Zgodnie z ustaleniami ww. dokumentu, na etapie sporządzania planu miejscowego dla obszaru dawnej wsi Morasko należy:

- przeciwdziałać rozwojowi chaotycznej zabudowy wokół założeń,
- zapewnić ochronę układu przestrzennego założeń z zachowaną jednorodną w charakterze i strukturze historyczną zabudową,
- dostosować wizualnie nową zabudowę do zabudowy historycznej i historycznego kontekstu przestrzennego oraz harmonijnie wpisać się w zastany układ, z zachowaniem charakteru i skali zabudowy.

Podsumowując, rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wskazane w analizowanym projekcie w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu należy uznać za zgodne z kierunkami przeznaczenia wskazanymi dla analizowanego obszaru w Studium.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego dla danego obszaru często stanowi przyczynę pojawiania się znaczących utrudnień w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach dotyczących przeznaczenia poszczególnych terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Należy zauważyć, że tego rodzaju sytuacja utrudnia również skuteczną ochronę lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego oraz walorów krajobrazowych terenów.

W tym miejscu należy natomiast podkreślić, iż przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w zasięgu granic obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu, zatwierdzonego uchwałą Nr L/762/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r.⁴³, stąd też w przypadku braku uchwalenia omawianego w prognozie projektu mpzp, tereny te będą mogły zostać zagospodarowane wyłącznie w sposób zgodny z ustaleniami obowiązującego obecnie mpzp.

Zgodnie z brzmieniem zapisów obowiązującego mpzp „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu, w zasięgu przedmiotowego obszaru wyznaczono wyłącznie teren zabudowy usługowej – sakralnej **UK**, z liniami zabudowy ukształtowanymi w sposób uniemożliwiający realizację nowej zabudowy w otoczeniu istniejącego kościoła pw. Ścięcia Św. Jana Chrzyciela.

Reasumując, brak realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp nie będzie stanowił przyczyny istotnych zmian w środowisku, przede wszystkim ze względu na obowiązywanie na przedmiotowym obszarze ustaleń wspomnianego wcześniej mpzp „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu, który uniemożliwia realizację na przedmiotowym obszarze nowej zabudowy.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **międzynarodowym oraz wspólnotowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

– Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwaną dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu

⁴³ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 11 lipca 2013 r., poz. 4425

krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp;

– Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, realizowany w projekcie mpzp m.in. poprzez ustalenie: zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych, powiązania infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym, zapewnienia dostępu do sieci oraz pośrednio również poprzez ustalenie nakazu zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień, w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, wprowadzenie wymogu zagospodarowania zieleni, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu, ustalenie nakazu zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **krajowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

– Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030). Strategia - przyjęta przez Radę Ministrów 16 lipca 2019 r., doprecyzowuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Głównym celem PEP2030 jest „rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, natomiast wśród wskazanych celów szczegółowych wskazano cele dotyczące zdrowia, gospodarki oraz klimatu. Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji, wśród których strategia wskazuje m.in.:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki poprzez osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochronę powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Należy podkreślić, że szereg ustaleń omawianego projektu mpzp – w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – wpisuje się w wymienione powyżej kierunki interwencji. Można tu wskazać chociażby na:

- określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UK** i na terenie **K**,
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień,
- w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zieleni, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu,
- wprowadzenie nakazu zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,

- na terenie **K** ustalenie lokalizacji zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
 - dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
 - zastosowanie nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych,
 - wymóg powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci,
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
 - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry⁴⁴ - dokument o charakterze strategicznym, przenoszący założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁴⁵. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz formułujący zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym opisano stan wód powierzchniowych i podziemnych, określono cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych oraz wskazano zadania prowadzące do osiągnięcia dobrego stanu wód. W kontekście analizowanego projektu mpzp istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Dopływ z Łysego Młyna (PLRW60001718594). Zgodnie z ustaleniami „Programu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, JCWP Dopływ z Łysego Młyna (PLRW60001718594) jest naturalną częścią wód (NAT) o dobrym stanie, niezagrożoną nieosiągnięciem celu środowiskowego (osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego i chemicznego).
- Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu na osiągnięcie ww. celów środowiskowych nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim następujące ustalenia:
- określenia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UK** i na terenie **K**,
 - zachowania i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień,
 - w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu,
 - nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
 - zastosowania nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych,
 - na terenie **K** ustalenia lokalizacji zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
 - dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
 - powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) – SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo

⁴⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967)

⁴⁵ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodziami. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Spośród zapisów omawianego w prognozie projektu planu, wpisujących się w ww. cele wyznaczone w SPA2020, wymienić można ustalenia dotyczące:

- określenia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UK** i na terenie **K**,
- zachowania i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień,
- w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu,
- nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- zastosowania nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojść, dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych,
- na terenie **K** ustalenia lokalizacji zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **lokalnym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

– Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano m.in. następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):

- poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych,
- zagrożenie hałasem – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
- pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
- gospodarowanie wodami – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
- gospodarka wodno-ściekowa – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- ochrona zasobów geologicznych – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
- ochrona gleb – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
- zasoby przyrodnicze – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
- monitoring środowiska – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów jest realizowana poprzez ustalenia omawianego w prognozie projektu mpzp, wśród których wskazać należy:

- określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UK** i na terenie **K**,
- wprowadzenie nakazu zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień,
- w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu,
- wprowadzenie nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- wprowadzenie wymogu zastosowania nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojść, dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych,
- na terenie **K** ustalenie lokalizacji zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- wprowadzenie wymogu powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci,
- ustalenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- ustalenie w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach, w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Projekt mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu obejmuje teren, którego warunki środowiskowe, w tym powierzchnia ziemi i rzeźba, terenu zostały już częściowo zmienione w związku z budową budynku kościoła pw. Ścięcia Św. Jana Chrzyciela oraz realizacją zagospodarowania w jego otoczeniu (utwardzony plac przed wejściem głównym, kaplica, ogrodzenie). Natomiast wschodni fragment obszaru projektu planu stanowi częściowo fragment ogrodu przyklasztornego, a częściowo niezabudowany nieużytek, z zadrzewieniami oraz rozwijającą się spontanicznie zielenią.

Ustalone w projekcie planu przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne na terenie **UK**, zakładające umożliwienie wybudowania domu parafialnego wraz z biurem parafialnym i mieszkaniem dla proboszcza, a na terenie **K** – realizację zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, spowodują zmiany w sposobie użytkowania wschodniego fragmentu obszaru i tym samym oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki podłoża.

Na terenie **UK** projekt planu ustala lokalizację budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych w zasięgu pola inwestycyjnego wyznaczonego na rysunku planu maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy. Maksymalna powierzchnia zabudowy działki budowlanej wynosi 20%, natomiast minimalna powierzchnia biologicznie czynna to 40%. Na terenie **K** projekt planu ustala lokalizację zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, z jednoczesnym zakazem lokalizacji budynków i wymogiem zachowania minimum 70% powierzchni terenu jako powierzchni biologicznie czynnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, przekształcenia powierzchni ziemi wystąpią głównie w centralnej części obszaru projektu planu (na terenie **UK**), w miejscu lokalizacji ww. nowych budynków, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną (urządzeniami budowlanymi) i komunikacyjną (dojściami, dojazdami, naziemnymi stanowiskami postojowymi). W kontekście oddziaływań na powierzchnię ziemi istotne jest również dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych.

Na powierzchni terenu **UK**, gdzie lokalizowana będzie nowa zabudowa, dojdzie do naruszenia wierzchnich warstw geologicznych, a także przemieszania gruntów w wyniku prowadzenia prac fundamentowych i realizacji podziemnej infrastruktury. W profilu glebowym zostaną umieszczone materiały budowlane oraz elementy konstrukcji budowlanych, które mogą wpłynąć na zmianę naturalnych właściwości gleby. Zasięg i skala przewidywanych zmian będą zależały od projektowanej

głębokości realizacji elementów fundamentowych obiektów i elementów infrastruktury i będą większe w przypadku realizacji dopuszczonych kondygnacji podziemnych.

Należy też podkreślić, że zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację budynków kultu religijnego lub związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych, jak również fragmenty terenu do nich przylegające. Zmiany w lokalnych warunkach gruntowych we wspomnianych przypadkach wynikać będą przede wszystkim z faktu składowania materiałów budowlanych oraz wykorzystywania na potrzeby dojazdu pojazdów, skutkującego zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby oraz nadmiernym utwardzeniem i uszczelnieniem terenu. Należy jednak zauważyć, że oddziaływania te będą dotyczyły jedynie etapu realizacji poszczególnych inwestycji, a ich skutki będą w znacznej mierze odwracalne.

W obrębie terenu **K** negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi oraz warunki gruntowe spodziewać się należy w wyniku realizacji zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Na rysunku projektu planu na terenie **K** nie wskazano konkretnej lokalizacji zbiornika, natomiast z materiałów planistycznych – planszy infrastruktury technicznej sporządzonej do projektu planu – wynika, że jedynie niewielki, południowy fragment terenu **K** zajęty zostanie pod lokalizację czaszy zbiornika i skarpy stanowiącej jego brzeg, natomiast zdecydowana większość zbiornika będzie się znajdować już poza granicami projektu planu. Oddziaływania wynikające z realizacji zbiornika wynikać będą z ingerencji w naturalne ukształtowanie terenu oraz warunki podłoża, obejmującej: wybranie naturalnego podłoża z obszaru przeznaczonego pod czaszę zbiornika, usypywanie, wzmacnianie skarp stanowiących brzegi zbiornika czy umieszczenie w gruncie elementów konstrukcji towarzyszących zbiornikowi wodnemu. W obrębie skarp zbiornika może dojść do uruchomienia lokalnych procesów erozyjnych, które będzie można ograniczyć poprzez nasadzenia roślinności ochronnej, bądź też dzięki roślinności pojawiającej się w wyniku naturalnej sukcesji. Szczegółowy wpływ na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe zostanie określony w oddzielnym opracowaniu, poprzedzającym wydanie decyzji administracyjnej, zezwalającej na ewentualną realizację tego przedsięwzięcia.

Zmiany w ukształtowaniu terenu (krótkotrwałe) oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża (trwałe) wystąpią również w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, związanych z koniecznością doprowadzenia do projektowanych budynków podziemnych sieci infrastruktury. Tego typu prace skutkować będą powstaniem lokalnych, czasowych przekształceń powierzchni ziemi, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także wprowadzania nowych elementów sieci. Umieszczenie ich pod powierzchnią terenu powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, wynikające z konieczności dogęszczania gruntów, co spowodować może zmniejszenie przepuszczalności i natlenienia podłoża.

Generalnie, prace realizacyjne w okresie budowy planowanych inwestycji budowlanych spowodują zarówno trwałe i chwilowe przeobrażenia powierzchni ziemi w obrębie terenu objętego pracami ziemnymi i w jego najbliższym otoczeniu. Ingerencja ta będzie spowodowana:

- przeprowadzeniem niezbędnych prac niwelacyjnych,
- naruszeniem powierzchni terenu, związanym z pracami ziemnymi przy wykonywaniu wykopów i wykonywaniu fundamentów budynków, budowli,
- umieszczaniem w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, służących wzmocnieniu stabilności podłoża, wpływających na jego właściwości, w tym na przepuszczalność,
- wytworzeniem określonej ilości różnego rodzaju odpadów i ścieków w obrębie terenów inwestycji,
- ewentualnym krótkotrwałym obniżeniem zwierciadła wód podziemnych, powstałym na skutek konieczności wykonania odwodnień związanych z wykonywaniem fundamentów obiektów budowlanych oraz misy zbiornika retencyjnego (ograniczone do przestrzeni poszczególnych wykopów).

Jednym z ważniejszych negatywnych skutków realizacji wszystkich wymienionych inwestycji będzie usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz uszczelnienie części powierzchni terenów.

Wykopy związane z fundamentowaniem nowych obiektów budowlanych oraz z realizacją czaszy zbiornika retencyjnego spowodują również powstawanie mas ziemnych, które będzie trzeba w odpowiedni sposób zagospodarować. Wskazane jest, aby niezanieczyszczona ziemia pochodząca z wykopów została w miarę możliwości wykorzystana do celów budowlanych w granicach działki inwestorskiej, nie powodując jednak naruszenia istniejących spływów. Ziemia ta może zostać wykorzystana również do usypania skarpy stanowiącej brzegi zbiornika.

W zakresie ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian na powierzchnię ziemi na poziomie planu miejscowego szczególnie istotne są ustalenia w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów (maksymalne powierzchnie zabudowy, minimalne powierzchnie biologicznie czynne) oraz kształtowania linii zabudowy. Powyższe ustalenia planistyczne pozwalają na ograniczenie przestrzeni, na której dochodzi do nieodwracalnych zmian powierzchni ziemi i pozostawienie na każdej działce budowlanej biologicznie czynnych fragmentów terenów, a więc powierzchni nieutwardzonych i niezabudowanych, które zgodnie z kolejnym ustaleniem planistycznym zawartym w analizowanym projekcie, należy zagospodarować zielenią. W tym zakresie w przypadku analizowanego projektu istotne jest dopuszczenie lokalizacji budynków kultu religijnego (z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych) na terenie **UK** wyłącznie w centralnej części terenu oraz ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy do 20% powierzchni działki budowlanej.

Wśród rozwiązań projektu wpływających pozytywnie na właściwości powierzchni ziemi i umożliwiających ograniczenie negatywnego oddziaływania na podłoże, zaliczyć można również wprowadzenie nakazu zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień. W tym kontekście pozytywnie ocenić należy również zapis odnoszący się do strefy zieleni wskazanej na rysunku planu, w której nakazuje się zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu, czy dopuszczenie do lokalizacji naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów osobowych wyłącznie jako parkingów, na których każda grupa od 2 do 8 naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów przedzielona jest nie mniej niż 20 m² powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowanej drzewami lub krzewami wyższymi niż 1,5 m. Ponadto w projekcie plnu wprowadzono również wymóg zastosowania nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych.

Zagospodarowanie wszystkich nieutwardzonych powierzchni zielenią pozwoli na ochronę powierzchni ziemi przed niekorzystnymi procesami erozji, umożliwi zachowanie w pewnym stopniu właściwości fizycznych i biologicznych części gruntów oraz ograniczy ryzyko zanieczyszczenia wierzchnich warstw gruntu substancjami spływającymi z wodami opadowymi i roztopowymi (powierzchnie pokryte zielenią pozwalają na spowolnioną infiltrację wód opadowych i roztopowych oraz stanowią naturalny filtr zanieczyszczeń). Ważny będzie odpowiedni dobór gatunków roślin, wprowadzanych na terenach nieutwardzonych, odpowiadających lokalnym wymaganiom siedliskowym, oraz tych odpornych na specyficzne, miejskie warunki podłoża i zanieczyszczenia środowiska, co zapewni lepszy rozwój wprowadzanej zieleni i jednocześnie wpłynie pozytywnie na komfort zamieszkania i użytkowania poszczególnych terenów, a także na ich walory krajobrazowe.

Podsumowując, opisane wyżej przewidywane inwestycje kubaturowe i infrastrukturalne będą wpływać na zmianę powierzchni ziemi oraz zmianę struktury i funkcjonowania innych elementów środowiska w sposób znaczący, trwały lub co najmniej długoterminowy – w centralnej części obszaru projektu planu (na terenie **UK**) w większym zakresie i skali, w części południowo-wschodniej (na terenie **K**) w mniejszym zakresie. Dlatego szczególnie istotne będzie dotrzymanie ustalonych w planie wskaźników dotyczących zachowania na działce budowlanej powierzchni biologicznie czynnej, które należy zagospodarować dodatkowo zielenią.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Jak już wspomniano w prognozie, na obszarze projektu mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż kopalin, zbiorników wód podziemnych (GZWP), gruntów leśnych. Biorąc powyższe pod uwagę, nie przewiduje się występowania oddziaływań na powyższe zasoby naturalne na skutek realizacji ustaleń planu.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe w granicach obszaru opracowania reprezentowane są przez przepływający przez jego wschodni fragment skanalizowany na tym odcinku ciek wodny, stanowiący

odbiornik wód opadowych i roztopowych spływających z okolicznych terenów. Aktualnie⁴⁶ w granicach projektu planu ciągłość kanału, w którym przepływa ciek jest przerwana, a w miejscu brakującego odcinka w okresach deszczowych tworzy się niewielkie rozlewisko.

Istniejący w granicach obszaru opracowania ciek stanowi istotny element układu odwadniającego obszar projektu planu. Służy on stabilizacji i zachowaniu naturalnego poziomu wód gruntowych, co wpływa również pozytywnie na warunki siedliskowe dla szaty roślinnej terenów zurbanizowanych. Do projektu mpzp przede wszystkim wprowadzono zapisy odnoszące się w sposób bezpośredni do zlokalizowanych na obszarze opracowania wód powierzchniowych. W tym kontekście projekt planu nakazuje zachowanie ciągłości istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem robót budowlanych w jego zakresie, a także uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej, w tym orientacyjnie wskazanego na rysunku planu projektowanego skanalizowanego rowu.

Natomiast na terenie **K** projekt planu przewiduje lokalizację zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, z jednoczesnym zakazem lokalizacji budynków i wymogiem zachowania minimum 70% powierzchni terenu jako powierzchni biologicznie czynnej. Z dostępnych materiałów planistycznych – planszy infrastruktury technicznej sporządzonej do projektu planu – wynika, że jedynie niewielki, południowy fragment terenu **K** zajęty zostanie pod lokalizację czaszy zbiornika i skarpy stanowiącej jego brzegi, natomiast zdecydowana większość zbiornika zlokalizowana będzie już poza granicami projektu planu.

W przypadku analizowanego projektu mpzp, realizacja jego ustaleń, które potencjalnie mogą oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne, będzie wiązała się ze zmianami przestrzenno-funkcjonalnymi, polegającymi głównie na umożliwieniu lokalizacji na terenie **UK** nowych inwestycji budowlanych, polegających na budowie domu parafialnego wraz z biurem parafialnym i mieszkaniem dla proboszcza.

Biorąc pod uwagę ilość i skalę planowanych inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp można natomiast założyć, że ich realizacja nie będzie powodowała znaczących negatywnych oddziaływań na jakość wód powierzchniowych i zasoby wód podziemnych.

Na etapie budowy planowanych inwestycji może wystąpić potencjalne zagrożenie zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego substancjami pochodzącymi z wykorzystywanych materiałów czy stosowanych urządzeń i maszyn, np. w wyniku niewłaściwej obsługi maszyn budowlanych (zdarzenia o charakterze awarii). Dlatego na etapie sporządzania projektu budowlanego dla planowanych inwestycji należy przewidzieć wykonywanie prac budowlanych w taki sposób, aby ich realizacja nie stanowiła źródła uciążliwości dla zasobów wodnych w fazie budowy.

Minimalizacja negatywnych oddziaływań okresu budowy związana jest z przestrzeganiem przepisów prawa dotyczących organizacji placu budowy i zaplecza budowy, jak również z właściwym użytkowaniem sprawnych maszyn i sprzętu budowlanego. Istotne będzie zapewnienie składowania materiałów mogących stanowić zagrożenie dla jakości podłoża gruntowo-wodnego w odpowiednich pojemnikach lub na specjalnie uszczelnionym podłożu, skrócenie czasu inwestycji do niezbędnego minimum. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na wody podziemne i środowisko gruntowe lokalizację zaplecza budowy, parku maszyn lub składu surowcowo-materiałowego, co do zasady, należy lokalizować możliwie poza terenami, gdzie bezpośrednio lub blisko powierzchni występują grunty dobrze przepuszczalne (np. piaski, żwiry) czy też na obszarach o wysokim poziomie wody gruntowej.

Powyższe zagadnienia i wytyczne dotyczą już etapu prowadzenia konkretnej inwestycji i całkowicie wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planistycznych, niemniej są bardzo istotne z punktu widzenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego na terenach przewidywanych w projekcie mpzp przedsięwzięć budowlanych.

Dla ustalonych na terenie **UK** nowych budynków mieszkalno-administracyjnych projekt planu dopuszcza również lokalizację kondygnacji podziemnych, których realizacja spowoduje większe oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne, niż lokalizacja obiektów wyłącznie naziemnych, bowiem realizacja takich inwestycji wiąże się z prowadzeniem prac ziemnych na dużo większej powierzchni oraz na większej głębokości. Potencjalne znaczące oddziaływanie na środowisko wodne – stosunki wodne oraz jakość wód podziemnych – mogą wynikać z prowadzenia prac odwodnieniowych oraz nieprawidłowego odprowadzania wód opadowych, roztopowych lub też ścieków z rejonu budowy.

Budowa obiektów podziemnych, w zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania wód podziemnych, potencjalnie spowodować może zmianę reżimu ich przepływu. Analizując wpływ realizacji ustaleń planu na wody podziemne należy również przypomnieć, że wody

⁴⁶ stan z wizji terenowej w dniu 29.10.2021 r.

gruntowe na analizowanym obszarze występują stosunkowo głęboko. Mapa „Atlasu geologiczno-inżynierskiego Poznania” na analizowanym obszarze wskazuje występowanie pierwszego zwierciadła wód podziemnych na głębokości nawet poniżej 20 m p.p.t.⁴⁷. Z uwagi na powyższe oraz na niewielką skalę planowanej zabudowy, nie należy spodziewać się istotnych zmian reżimu przepływu wód podziemnych.

Podstawowym skutkiem rozwoju terenów zabudowanych jest zmniejszenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, ograniczenie zasilania gruntowego wód podziemnych w obrębie zlewni, zwiększenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych (np. dachów, parkingów, placów, dróg), co z kolei może powodować zwiększenie przepływów w ciekach wodnych stanowiących odbiorniki wód z opadów.

Dla właściwej ochrony zasobów i stosunków wodnych istotne są zatem wszystkie ustalenia projektu planu, których realizacja pozwoli ograniczyć spływ powierzchniowy wód opadowych i roztopowych w obrębie analizowanych terenów. Z ekologicznego punktu widzenia za najbardziej korzystne uznaje się rozwiązania sprzyjające możliwie maksymalnemu utrzymaniu wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów, a tym samym i danej zlewni. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie jest szczególnie korzystne w przypadku terenów charakteryzujących się dużym udziałem powierzchni zagospodarowanych zielenią i niewielkim udziałem powierzchni trwale uszczelnionych. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej umożliwia natomiast właściwe gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi na terenach, w obrębie których możliwości ich zagospodarowania na terenie są ograniczone (np. duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, warunki gruntowe uniemożliwiające szybką infiltrację wód, płytkie zaleganie zwierciadła wód gruntowych). Zasadne jest wprowadzanie rozwiązań zarówno planistycznych i technicznych, które pozwolą na ograniczenie negatywnych oddziaływań antropopresji na zasoby wodne, poprzez np. zwiększenie lokalnej retencyjności w obrębie terenu inwestycji lub co najmniej uniemożliwiających znaczne zmniejszenie potencjału retencyjnego danego terenu.

Dlatego mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, takich jak np. deszcze nawalne, należy dołożyć wszelkich starań, aby możliwie największa część opadu została zagospodarowana w granicach terenów **UK i K**.

Niezbędne jest zatem zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, chłonnych, które będą w stanie opóźnić odpływ wód z opadu i częściowo zredukować przepływ w przypadku opadów ekstremalnych. Należy jednocześnie podkreślić, że zachowanie powierzchni przepuszczalnych dla wód z opadów stanowi obecnie jeden z podstawowych działań planistycznych, służących adaptacji do zmian klimatu w obrębie terenów zurbanizowanych, ponieważ to właśnie od rodzaju pokrycia powierzchni ziemi zależy wielkość spływu wód opadowych.

W tym zakresie do najważniejszych zapisów projektu planu należy zaliczyć ustalenia w zakresie wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym udziału powierzchni biologicznie czynnych na terenie **UK**, której minimalny udział ustalony został na poziomie 40% powierzchni działki budowlanej. Ponadto, w projekcie ograniczono zasięg lokalizacji zabudowy wyłącznie do części terenu **UK** oraz ograniczono dopuszczalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej do 20%.

Pozytywnie ocenia się wszystkie ustalenia projektu planu w zakresie ochrony istniejącej w granicy planu zieleni i kształtowania jej nowych elementów. Roślinność odgrywa ważną rolę w cyklu hydrologicznym terenów, pozwala na zwiększenie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, a w konsekwencji również na ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk, takich jak deszcze nawalne. Zieleń zapobiega erozji gleby, a przez to spowalnia odpływ powierzchniowy. Dodatkowo dzięki temu, że pobiera i magazynuje wilgoć, wspomaga też retencję gruntową i glebową i uczestniczy w procesie infiltracji wody opadowej do wód gruntowych. Poza tym, woda zatrzymuje się na powierzchni roślin, co pozwala w pewnym stopniu zmniejszyć wielkość opadu, który następnie albo spada na ziemię z opóźnieniem, albo wchłaniany jest częściowo przez samą roślinę albo z niej odparowuje.

W tym zakresie do istotnych ustaleń planu zaliczyć należy:

- wprowadzenie nakazu zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu

⁴⁷ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-b-1

zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień,

- w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu,
- wprowadzenie nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- dopuszczenie do lokalizacji naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów osobowych wyłącznie jako parkingów, na których każda grupa od 2 do 8 naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów przedzielona jest nie mniej niż 20 m² powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowanej drzewami lub krzewami wyższymi niż 1,5 m.

W projekcie dopuszczono również podejmowanie dodatkowych działań technicznych, pozwalających na zatrzymanie części wód opadowych na terenach. W tym zakresie w projekcie planu dopuszczono lokalizację obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie. W tym miejscu należy również przypomnieć, że w analizowanym projekcie planu na terenie **K** ustalono lokalizację zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, z jednoczesnym wymogiem zachowania udziału powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszego niż 70% powierzchni terenu. Wprowadzono również nakaz zastosowania nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojść, dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych. Natomiast spośród innych rozwiązań, służących zwiększeniu lokalnej retencji wody, wskazać można m.in.: zielone dachy i ściany, ogrody deszczowe, niecki filtracyjne, pasaże roślinne, podziemne zbiorniki retencyjne, skrzynki rozsączające, lokalne obniżenia terenu z bioretencją. Przy projektowaniu rozwiązań służących lokalnej retencji należy wziąć pod uwagę warunki gruntowe panujące na analizowanych terenach, gdzie w podłożu części terenów przeważają nieprzepuszczalne grunty spoiste, niesprzyjające infiltracji wody w głąb podłoża.

Rozwój terenów zabudowanych nierozzerwalnie wiąże się z koniecznością rozwiązania zagadnień związanych z dostarczeniem wody do budynków, odprowadzeniem ścieków powstających na skutek ich funkcjonowania. Sposób prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na terenach przeznaczonych pod zabudowę określają przepisy odrębne, dlatego, biorąc pod uwagę zapisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”⁴⁸, nie ma podstaw do powielania tych zasad w zapisach projektu planu miejscowego.

Zagadnienia związane z zaopatrzeniem działek budowlanych w wodę pitną oraz odprowadzaniem z nich ścieków regulują zapisy rozdziału 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, zgodnie z którym „*działka budowlana przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej (...)*”⁴⁹. Jedynie w przypadku braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej i kanalizacyjnej działka może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody, a także zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę.

Biorąc pod uwagę fakt, że w sąsiadującej bezpośrednio z obszarem projektu planu ul. Sióstr Misjonarek przebiega sieć wodociągowa, należy przyjąć, że zaopatrzenie terenu **UK** w wodę pitną odbywać się będzie wyłącznie z sieci wodociągowej.

Obecnie tereny położone w rejonie opracowania mpzp nie posiadają dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej, w związku z tym, nowa zabudowa na terenie **UK**, do czasu planowanej realizacji sieci w ul. Sióstr Misjonarek, będzie musiała być zaopatrzona w indywidualne urządzenia do odprowadzania ścieków.

W ustaleniach projektu wprowadzono zapis o powiązaniu sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w oparciu o sieci wodociągowe i docelowo kanalizacyjne powinna wyeliminować ryzyko powstawania zanieczyszczeń zasobów wodnych, zarówno na etapie realizacyjnym, jak i eksploatacyjnym. Zagrożenie dla

⁴⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 283

⁴⁹ zagadnienia związane z odprowadzaniem ścieków reguluje również ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - art. 5 ust. 1 pkt 2 (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439) – ustawa jest aktem wyższego rzędu, więc to ona głównie reguluje te kwestie

środowiska gruntowo-wodnego w związku z budową i funkcjonowaniem systemu kanalizacji sanitarnej może powstać w zasadzie głównie w sytuacji awarii sieci.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta

Negatywne i trwałe oddziaływania na szatę roślinną, wynikające z realizacji ustaleń analizowanego projektu planu, związane będą głównie z koniecznością usunięcia części zieleni, w miejscu lokalizacji na terenie **UK** budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych (w zasięgu pola inwestycyjnego wyznaczonego maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy), wraz z towarzyszącymi im urządzeniami i obiektami infrastrukturalnymi i komunikacyjnymi (dojścia i dojazd), a także na terenie **K** w przypadku realizacji zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Potencjalne, negatywne oddziaływanie w tym zakresie mogą wynikać z niewłaściwego składowania materiałów budowlanych w pobliżu drzew czy nieostrożnego używania pojazdów i maszyn budowlanych w trakcie realizacji inwestycji, powodujących uszkodzenia mechaniczne drzew.

Długofalowe oddziaływania o niekorzystnym charakterze związane będą natomiast z docelowym ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnych dostępnych dla roślinności, wynikającym z trwałego uszczelnienia części powierzchni terenu **UK**.

Najcenniejszym elementem przyrodniczym obszaru są starsze drzewa, które rosną głównie we wschodniej części obszaru projektu mpzp, położonym przy rowie Wa-A, poza ogrodzeniem założenia zakonnego. Jest to skupisko sześciu kasztanowców białych (*Aesculus hippocastanum* L.), spośród których tylko jeden nie posiada obwodu pomnikowego. W obrębie ogrodzonego terenu przykościelnego rośnie również pomnikowych rozmiarów klon jawor (*Acer pseudoplatanus*). Z uwagi na wartość przyrodniczą przedmiotowych drzew, wynikającą z wieku i znacznych rozmiarów, w projekcie ustalono zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień.

Również drzewa rosnące wzdłuż pełnego ogrodzenia za budynkiem kościoła, złożone głównie z kilkunastu grabów pospolitych i klonów jaworów, z uwagi na znaczne rozmiary, powinny być zachowane i chronione, podobnie jak zadrzewienia na ogrodzonym terenie parkowym, należącym do założenia Zgromadzenia ss. Misjonarek Chrystusa Króla, położonym poza ogrodzeniem terenu kościoła.

W kontekście konieczności ochrony możliwie jak największej części istniejącej zieleni wysokiej w projekcie planu wyznaczono lokalizację na terenie **UK** strefy zieleni (wskazanej na rysunku planu), w obrębie której wprowadzono wymóg zagospodarowania zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu. Dla całego obszaru projektu planu ustalono również nakaz zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem respektowania wspomnianego już wcześniej nakazu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień. Ponadto dla dopuszczonych do lokalizacji w granicach projektu planu naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów osobowych ustalono ich lokalizację wyłącznie jako parkingów, na których każda grupa od 2 do 8 naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów przedzielona jest nie mniej niż 20 m² powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowanej drzewami lub krzewami wyższymi niż 1,5 m. Co więcej, dla wspomnianych powyżej naziemnych stanowisk postojowych (podobnie jak dla dojść, dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych) wprowadzono nakaz zastosowania nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do ich utwardzenia. W przypadku zastosowania np. popularnych krat trawnikowych umożliwiona zostanie również naturalna vegetacja roślin.

Dla terenu przeznaczonego pod lokalizację zabudowy **UK** wprowadzono również ustalenia określające maksymalną powierzchnię zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działki budowlanej, co pozwoli na ograniczenie zasięgu negatywnych zmian wynikających z wprowadzenia zabudowy oraz na zachowanie biologicznych funkcji terenu. Dodatkowo, ustalono też nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Realizacja tego ustalenia zapewni utrzymanie nawet niewielkich powierzchni gruntu porośniętego zielenią w obrębie zagospodarowanych terenów zabudowy.

Jak już wyżej wspomniano, jednym z potencjalnych skutków realizacji nowych inwestycji w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zieleni, w tym zwłaszcza w otoczeniu istniejących drzew, może być ich uszkodzenie oraz pogorszenie warunków gruntowo-wodnych panujących w ich otoczeniu. Dlatego drzewa, które będą wskazane do zachowania i wkomponowania w nowe zagospodarowanie terenów, będzie trzeba zabezpieczyć odpowiednimi osłonami przed urazami mechanicznymi.

W przypadku drzew charakteryzujących się rozłożystymi koronami (np. kasztanowce) konieczne może okazać się również ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem. Istotne będzie również prowadzenie wszelkich prac ziemnych w sposób nienaruszający systemu korzeniowego, a więc w sąsiedztwie drzew w miarę możliwości w sposób ręczny. Bardzo ważne będzie odpowiednie zabezpieczenie gruntu pod koronami drzew. W tym zakresie nie należy składować materiałów budowlanych czy też mas ziemnych z wykopów, które potencjalnie mogą zanieczyścić grunt oraz zaburzyć wymianę gazową gleby. Z tego samego względu pod drzewami nie powinny być parkowane pojazdy i maszyny budowlane. Podsumowując, w trakcie prowadzenia prac budowlanych należy zadbać o zachowanie optymalnych warunków gruntowo-wodnych panujących w sąsiedztwie drzew, a zwłaszcza w zasięgu rzutu pionowego ich korony.

Oddziaływania na świat zwierzęcy, analogicznie do wpływu na szatę roślinną, związane będą przede wszystkim ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, usunięciem części obecnie występującej roślinności na terenie **UK** w związku z planowaną realizacją domu parafialnego wraz z biurem parafialnym i mieszkaniem dla proboszcza, natomiast na terenie **K** – z uwagi na realizację zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą – co pociąga za sobą usunięcie części dotychczasowych miejsc żerowania i bytowania zwierząt. W związku z prognozowaną zmianą charakteru części szaty roślinnej – z zieleni rozwijającej się w sposób spontaniczny w zieleni urządzonej, towarzyszącej nowej zabudowie, prognozuje się ograniczenie występowania gatunków zwierząt przystosowanych do życia na terenach o mniej intensywnym zagospodarowaniu (zadrzewione, zakrzewione, mało uczęszczane tereny nieużytków) i wypieraniem ich przez gatunki synantropijne, przystosowane do życia w obrębie terenów zabudowanych, w bliskim sąsiedztwie ludzi.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie niekorzystny wpływ na zwierzęta wystąpi także na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia intensywnych prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu przez silniki pracujących maszyn oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe), co skutkować będzie czasowym wycofywaniem się z tych terenów poszczególnych gatunków zwierząt.

Jak już wcześniej wspomniano, obszar projektu planu może być miejscem bytowania dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową, w tym zwłaszcza płazów i ptaków. Dlatego realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*⁵⁰. Wśród zakazów wymienionych w rozporządzeniu wskazać można m.in. zakazy: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania lub chwywania, umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych, niszczenia siedlisk lub ostoji, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd lub innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska.

Uwzględnienie powyższych zagadnień będzie szczególnie istotne przy projektowaniu, przygotowaniu i realizacji wszystkich przedsięwzięć na terenach **UK** i **K**, prowadzonych w sąsiedztwie zadrzewień, które mogą stanowić potencjalne ostoje i siedliska dla gatunków prawnie chronionych zwierząt. Istotne jest zatem, aby realizacja przedsięwzięć nie powodowała niszczenia ich siedlisk lub ostoji, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania dla zwierząt, a także niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, jeśli takowe na etapie przygotowywania do prac inwestycyjnych, zostaną stwierdzone. Dlatego prace związane z realizacją inwestycji powinny być też prowadzone poza okresem lęgowym.

W kontekście zachowania istniejących miejsc bytowania zwierząt pozytywnie należy ocenić wszystkie ustalenia projektu dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, szczegółowo opisane w pierwszej części rozdziału, dotyczącym oddziaływania na szatę roślinną.

⁵⁰ Dz. U. z 2016, poz. 2183

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu planu na krajobraz, należy mieć na uwadze, że w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁵¹ obszar projektu mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu wskazany jest jako wpisany do rejestru zabytków i pomnik historii oraz jako obszar chroniony planem i pozostały cenny kulturowo. Zgodnie z ustaleniami ww. dokumentu, na etapie sporządzania planu miejscowego dla obszaru dawnej wsi Morasko należy:

- przeciwdziałać rozwojowi chaotycznej zabudowy wokół założeń,
- zapewnić ochronę układu przestrzennego założeń z zachowaną jednorodną w charakterze i strukturze historyczną zabudową,
- dostosować wizualnie nową zabudowę do zabudowy historycznej i historycznego kontekstu przestrzennego oraz harmonijnie wpisać się w zastany układ, z zachowaniem charakteru i skali zabudowy.

Niewątpliwie cennym elementem krajobrazowym analizowanego obszaru jest zabytkowy kościół pw. Ścięcia Św. Jana Chrzciciela, ale także istniejące zadrzewienia – zarówno te rosnące w bezpośrednim otoczeniu kościoła w obrębie ogrodzonego terenu przykościelnego (na terenie **UK**), jak i te porastające niezainwestowany, południowo-wschodni fragment działki nr 118/4 (na terenie **K**).

Przedmiotowy projekt planu ustala zachowanie zabytkowego kościoła ewangelickiego pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela wraz z terenem przykościelnym, a także ochronę terenu objętego ochroną konserwatorską i obszaru cennego kulturowo dawnej wsi Morasko poprzez lokalizowanie zabudowy zgodnie z wyznaczonymi liniami zabudowy oraz pozostałymi ustaleniami planu. Ponadto w budynkach wpisanych do rejestru zabytków ustalono zachowanie: bryły, kompozycji i artykulacji elewacji, pełnego wystroju architektonicznego oraz stolarki drzwiowej i okiennej, a także kształtu i kąta nachylenia oraz rodzaju pokrycia połaci dachowych. Zachowaniu drugiego cennego elementu lokalnego krajobrazu – a więc zieleni wysokiej, służyć będzie natomiast wprowadzone do projektu planu ustalenia:

- zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień,
- w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu,
- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia.

Ustalone w projekcie planu przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne na terenie **UK**, zakładające umożliwienie wybudowania domu parafialnego wraz z biurem parafialnym i mieszkaniem dla proboszcza, natomiast na terenie **K** – realizację zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, spowodują widoczne zmiany w lokalnym krajobrazie.

Na terenie **UK** projekt planu ustala lokalizację budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych w zasięgu pola inwestycyjnego wyznaczonego na rysunku planu maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy. Nowoprojektowana zabudowa będzie zabudową niską, o wysokości nie większej niż 7,5 m i nie więcej niż 2 kondygnacjach nadziemnych. Ponieważ na terenie **UK** będzie ona zlokalizowana w drugiej linii zabudowy, za budynkiem kościoła i oddzielona od niego przeznaczonym do zachowania istniejącym szpalerem drzew, najprawdopodobniej nie będzie ona istotnie ingerować w krajobraz od strony ul. Sióstr Misjonarek, gdyż w okresie wegetacyjnym może nie być nawet widoczna.

Na terenie **K** zmiana uwarunkowań krajobrazowych będzie jeszcze mniej znaczącą, gdyż projekt planu ustala tu lokalizację zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, z jednoczesnym zakazem lokalizacji budynków i wymogiem zachowania minimum 70% powierzchni terenu jako powierzchni biologicznie czynnej. Wspomnieć należy jednak, że z materiałów planistycznych – planszy infrastruktury technicznej sporządzonej do projektu planu – wynika, że jedynie niewielki, południowy fragment terenu **K** zajęty zostanie pod lokalizację czaszy zbiornika i skarpy stanowiącej jego brzegi, natomiast zdecydowana większość zbiornika będzie się znajdować poza granicami projektu planu. Przypuszczać można, iż w przypadku umiejętnego wkomponowania wspomnianego powyżej zbiornika retencyjnego w najbliższe otoczenie, z uwzględnieniem istniejącego ukształtowania terenu oraz

⁵¹ Uchwała LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

odpowiednie zagospodarowanie zielenią skarp, element ten może przyczynić się pozytywnie do urozmaicenia lokalnego krajobrazu oraz do podniesienia jego walorów estetycznych.

Niekorzystne oddziaływania na lokalny krajobraz wystąpią na etapie realizacji poszczególnych inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp. Prowadzenie robót budowlanych wymagać będzie dokonania przekształceń w obrębie powierzchni ziemi (wykopy, składowanie mas ziemnych), lokalizacji na analizowanym obszarze maszyn oraz urządzeń budowlanych, tymczasowych obiektów zaplecza technicznego i sanitarnego (w okresie budowy), a także miejsc składowania niezbędnych materiałów budowlanych i elementów sieci infrastruktury technicznej. Należy jednak zaznaczyć, że będzie to oddziaływanie krótkoterminowe.

W odniesieniu do całego obszaru projektu planu pozytywny skutek będą miały zapisy, które zakazują lokalizacji na terenach elementów zagospodarowania dysharmonizujących krajobraz, w tym: tymczasowych obiektów budowlanych, nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, ogrodzeń pełnych lub ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych, a także zakazy lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, instalacji teletechnicznych, klimatyzatorów i wentylatorów na elewacjach budynku wpisanego do rejestru zabytków, a w przypadku stosowania dachu stromego, również na połaciach dachowych.

Pozytywnie na walory krajobrazowe analizowanego obszaru oddziaływać będą natomiast wszystkie ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, a zwłaszcza te, które ustalają lokalizację nowych oraz zachowują istniejące cenne nasadzenia drzew.

6.6. Oddziaływanie na powietrze

Projekt planu ustala lokalizację na terenie **UK** nowych budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych, których funkcjonowanie nie powinno stanowić istotnego źródła zanieczyszczeń, powodującego przekroczenie dopuszczalnych poziomów stężeń w powietrzu.

Zlokalizowana w sąsiedztwie obszaru opracowania zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (trzy niskie bloki) posiada dostęp do sieci gazowej, przebiegającej w południowym odcinku ul. Sióstr Misjonarek i w ul. Morasko, natomiast w projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci. Obecność w otoczeniu projektu planu sieci infrastruktury technicznej w przypadku nowej zabudowy umożliwi zatem wykorzystanie jako źródło dostarczania ciepła instalacji gazowych. Wpływa to w sposób bezpośredni na ograniczenie możliwości pojawienia się istotnych źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost zanieczyszczeń powietrza. Zapis ten jest istotny z uwagi na konieczność eliminowania niekorzystnych (z punktu widzenia ochrony środowiska i ochrony zdrowia) zjawisk, związanych z przekraczaniem dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu. Zapis ten nawiązuje do ustaleń zawartych w uchwale antysmogowej⁵² i „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzonym uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.⁵³. Najnowszy Program, opracowany został z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu, a jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych (kod Programu PL3001PM10dBaPa_2018). Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P.

Natomiast w sytuacji, kiedy nowa zabudowa będzie zaopatrywana w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych, wielkość nowej emisji będzie głównie uzależniona od zastosowanego w instalacji paliwa, co na tym etapie planowania utrudnia ocenę potencjalnego oddziaływania. Niemniej, stosowanie paliw do ogrzewania obiektów o jak najlepszych parametrach emisyjnych pozwoli ograniczyć tego typu oddziaływania. W tym zakresie pozytywnie należy ocenić ustalenie w projekcie dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

Niewielkiego wzrostu emisji zanieczyszczeń należy spodziewać się na etapie realizacji inwestycji (w zakresie realizacji zabudowy oraz budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej), których realizacja została umożliwiona zgodnie z zapisami projektu planu, zarówno na terenie **UK**, jak i na terenie **K**. We wspomnianym przypadku źródłami emisji będą prace ziemne,

⁵² Uchwała nr XXXIX/942/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 29.12.2017 r., poz. 8808)

⁵³ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

których prowadzenie związane jest z generowaniem znacznych ilości pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego podczas realizacji inwestycji. Prognozuje się jednak, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczony czas przeprowadzania robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych.

Ponadto, w projekcie planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, co ogranicza możliwość lokalizacji na analizowanym obszarze obiektów stanowiących istotne źródło zanieczyszczeń powietrza.

Korzystnie na zmniejszenie w powietrzu udziału zanieczyszczeń gazowych oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych pośrednio wpływa utrzymanie dużego udziału zieleni lub zwiększenie zajmowanych przez nią powierzchni. Z tego powodu zasadne jest wprowadzanie jak największej ilości zieleni wysokiej. Szczególnie ważne są działania pozwalające na zachowanie istniejących drzew. Należy podkreślić, że obecność drzew i ich skupisk wśród terenów zabudowanych i komunikacyjnych wpływa korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza, w tym przede wszystkim CO₂ oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

W tym zakresie do zapisów projektu mpzp, których realizacja będzie wpływać w sposób korzystny na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego, należy zaliczyć nakaz zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień, w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu, jak również nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, czy dopuszczenie do lokalizacji naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów osobowych wyłącznie jako parkingów, na których każda grupa od 2 do 8 naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów przedzielona jest nie mniej niż 20 m² powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowanej drzewami lub krzewami wyższymi niż 1,5 m.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp może być związana z pojawieniem się w granicach obszaru opracowania nowych źródeł emisji, jednakże przewiduje się, że skala oraz charakter planowanych inwestycji powodują, że nie będą one stanowiły w przyszłości zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

6.7. Oddziaływanie na klimat lokalny

Negatywne oddziaływania na klimat lokalny pojawiają się zazwyczaj na skutek znaczących zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, wynikających z antropopresji. Wśród najważniejszych czynników, które wpływają na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych, wymienić można m.in.: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zwłaszcza zabudową średniowysoką i wyższą, zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, stosowanie w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach emisji.

W przypadku analizowanego projektu mpzp realizacja jego ustaleń będzie wiązała się ze zmianami przestrzenno-funkcjonalnymi, polegającymi głównie na umożliwieniu lokalizacji na terenie **UK** budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych, natomiast na terenie **K** – zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Lokalizacja nowej zabudowy wpłynie prawdopodobnie na modyfikację dotychczasowego przepływu powietrza w obrębie analizowanego obszaru, bowiem poziomy przepływ powietrza nad obszarami miejskimi modyfikowany jest przez lokalne czynniki podłoża: rzeźbę terenu oraz szorstkość podłoża, jaką wywołują budynki i budowle⁵⁴. W związku z tym lokalizacja nowych budynków na terenie **UK** utrudni w pewnym stopniu swobodne przemieszczanie się mas powietrza w rejonie opracowania. Przepływ powietrza w obszarach zabudowanych ulega widocznym przekształceniom

⁵⁴ Klimat obszarów zurbanizowanych, Lewińska J., Zgud K., Baścik J., Wiatrak W., Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1990

w stosunku do terenów otwartych. W wyniku znacznej szorstkości powierzchni miasta prędkość wiatru ulega osłabieniu⁵⁵.

Dodatkowo, realizacja projektowanej zabudowy i nowego zagospodarowania na terenach **UK** i **K** związane będą ponadto z koniecznością usunięcia części zieleni, w tym być może również tej wysokiej, kolidującej z projektowaną zabudową, dojściami i dojazdami, misą zbiornika retencyjnego, czy infrastrukturą techniczną oraz spowoduje realizację w obszarze projektu planu nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Realizacja powyższych ustaleń planistycznych przyczyni się w pewnym stopniu do modyfikacji lokalnych uwarunkowań mikroklimatycznych omawianego obszaru, przy czym lokalizacja na terenie **K** zbiornika retencyjnego (którego większość znajdować się będzie poza obszarem projektu planu) będzie miała pozytywny wpływ na klimat w jego otoczeniu (zwiększenie wilgotności powietrza, regulacja temperatury).

Do projektu wprowadzono ustalenia, których realizacja pozwoli ograniczyć skalę negatywnych oddziaływań. Najważniejszym aspektem zmian parametrów klimatycznych związanych z zagospodarowaniem terenu jest zapobieganie nadmiernej utracie powierzchni biologicznie czynnej, zwłaszcza tej porośniętej zielenią. Duży udział zieleni ma pozytywny wpływ na regulację temperatury i wilgotności powietrza w zasięgu projektu planu i w jego otoczeniu. Szczególnie istotne w tej kwestii są zatem wszystkie ustalenia projektu planu, które pozwolą na zachowanie jak największej części istniejącej zieleni oraz kształtowanie nowej. Utrzymanie dużego udziału zieleni lub zwiększenie powierzchni przez nią zajmowanych, wpływa też korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń gazowych oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona sumarycznie w skali miasta obecność wpływa z kolei na pojawianie się w jego granicach niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Projekt planu ustala na terenie **UK** powierzchnię zabudowy nie większą niż 20% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% oraz możliwość lokalizacji nowych budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych o wysokości nie większej niż 7,5 m i nie więcej niż 2 kondygnacjach. Proponowane parametry budynków są zbliżone do parametrów niskiej zabudowy istniejącej w pobliżu terenu objętego opracowaniem. Z punktu widzenia przewietrzania ważny jest również układ zabudowy. Najmniej przeszkód w przepływie mas powietrza stwarza zabudowa wolno stojąca, która nie stanowi istotnych barier architektonicznych i nie zaburza w sposób znaczący przemieszczania się mas świeżego powietrza.

W kontekście oddziaływania na lokalny klimat pozytywnie ocenić należy również wprowadzenie do projektu planu wymogu zastosowania nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojść, dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych, umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych do gruntu.

Prognozuje się, że nowa zabudowa projektowana w obrębie terenu **UK** nie wpłynie w sposób znacząco negatywny na kształtowanie warunków mikroklimatycznych analizowanego terenu. Stosunkowo nieduża skala niskiej zabudowy nie powinna powodować znaczących oddziaływań na parametry klimatyczne obszaru opracowania i tym samym nie spowoduje niekorzystnych zmian w dotychczasowych warunkach lokalnego klimatu Moraska.

6.8. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt planu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu ustalił na przedmiotowym obszarze przeznaczenie terenów: teren zabudowy usługowej – sakralnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **UK**, a także teren infrastruktury technicznej – kanalizacji, oznaczony na rysunku planu symbolem **K**.

Na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz obecnie obowiązującego rozporządzenia w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, ochronie przed hałasem w środowisku zewnętrznym podlegać będzie potencjalna zabudowa zamieszkania zbiorowego dopuszczona do lokalizacji w obrębie terenu **UK**.

W związku z tym, w ustaleniach projektu planu ustalono w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego.

⁵⁵ Wpływ zmian w układzie zabudowy na przepływ powietrza, Katarzyna Klemm, Fizyka budowli w teorii i praktyce, Tom VI, nr 2 – 2011 (str. 53,54).

Dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego – dopuszczalne maksymalne równoważne poziomy hałasu samochodowego, stosowane do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, wynoszą – $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$ dB, odpowiednio w całej porze dziennej i porze nocnej (tj. w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dziennej, od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰, oraz w przedziale czasu odniesienia równym 8 godzinom pory nocnej, od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Z kolei, maksymalne dopuszczalne długookresowe średnie poziomy tego rodzaju hałasu, stosowane do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem – wynoszą dla ww. rodzaju terenów: $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w porze dziennej-wieczornonocnej i porze nocnej (tj. w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku oraz wszystkim porom nocy).

W przypadku oddziaływania potencjalnych źródeł hałasu przemysłowego, także tych zlokalizowanych poza granicami opracowania, oraz tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu (przede wszystkim urządzeń technicznych, nie tylko dzwonów kościelnych) – dopuszczalne poziomy dźwięku w środowisku dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, na podstawie rozporządzenia jw., wynoszą odpowiednio: $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB – w przedziale czasu odniesienia równym 8-miu najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz w przedziale czasu odniesienia równym 1 najmniej korzystnej godzinie nocy, a także $L_{DWN}^* = 55$ dB i $L_N^* = 45$ dB – w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku oraz wszystkim porom nocy w roku.

Jak wspomniano już w rozdziale 2.10 niniejszej prognozy, aktualna *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*⁵⁶ nie określiła zasięgów oddziaływania hałasu samochodowego od ul. Sióstr Misjonarek oraz od ul. Morasko – na odcinku powyżej skrzyżowania z ul. F. Jaśkowiaka (gdyż badania hałasu samochodowego objęły tylko odcinek ul. Morasko poniżej tego skrzyżowania). Można przypuszczać jednak, że odcinek ul. Morasko powyżej skrzyżowania z ul. F. Jaśkowiaka nie będzie już tak hałaśliwy jak odcinek poniżej, i hałas samochodowy nie będzie przekraczał na terenach zabudowy położonych wzdłuż niego dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku.

Biorąc powyższe pod uwagę, jak również fakt, że nowoprojektowana zabudowa na terenie **UK** zlokalizowana będzie w drugiej linii zabudowy, a więc w większym oddaleniu od ul. Sióstr Misjonarek oraz tym bardziej od ul. Morasko, prognozuje się, że nie będzie ona narażona na oddziaływanie ponadnormatywnego poziomu hałasu samochodowego, przekraczającego poziom wymagany dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego.

Przyjmuje się, że jak obecnie – na obszar projektu planu nie będzie oddziaływał hałas przemysłowy, związany np. z działalnością obiektów i usług zlokalizowanych w bezpośrednim lub bliskim sąsiedztwie przedmiotowego obszaru.

W okresie prowadzenia prac budowlanych może jednak dokuczać hałas związany z pracą ciężkich urządzeń budowlanych i pojazdów transportowych. Oczekuje się jednak, że prace te nie będą prowadzone w porze nocnej. Hałas ten ustąpi po zakończeniu prac budowlanych.

Ponadto, przewiduje się, że na obszar opracowania nie będzie oddziaływał – podobnie jak obecnie – hałas lotniczy, hałas kolejowy, a także hałas tramwajowy.

6.9. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp będzie skutkować pojawieniem się czynników wpływających w różnorodny sposób na zdrowie ludzi i warunki życia, zarówno w granicach projektu planu, jak i poza nim. Wpływ na ludzi należy rozważać zarówno w wymiarze oddziaływań pozytywnych, jak i negatywnych.

Oddziaływania na zdrowie ludzi i warunki życia w granicach opracowania oraz w jego bezpośrednim otoczeniu, zarówno na etapie eksploatacji poszczególnych inwestycji, jak i realizacyjnym, stanowi wypadkową oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, przeanalizowane w poprzednich rozdziałach prognozy, w tym zwłaszcza w zakresie jakości powietrza i klimatu akustycznego.

Na etapie realizacji poszczególnych przedsięwzięć negatywne oddziaływania polegać będą przede wszystkim na emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza, a także na utrudnieniach w ruchu, zarówno pojazdów, jak i pieszych. Dlatego na etapie sporządzania projektów budowlanych poszczególnych inwestycji należy przewidzieć wykonywanie prac budowlanych w taki sposób, aby wszelkie działania, zwłaszcza te z użyciem ciężkiego sprzętu, powodowały możliwie najmniejsze

⁵⁶ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Iemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

uciażliwości dla terenów położonych w otoczeniu inwestycji i ich mieszkańców, bądź użytkowników. Prace powinny być prowadzone w ciągu dnia, aby nie stanowiły uciążliwości w godzinach nocnych. Należy przestrzegać zasady wyłączania silników samochodów i maszyn budowlanych w czasie przerw w pracy, maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów, poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego, stosować sprzęt w dobrym stanie technicznym, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych. Oddziaływania związane z etapem realizacji poszczególnych inwestycji będą krótkotrwałe, które ustaną po zakończeniu prac budowlanych. Natomiast zasięg oddziaływania na etapie realizacyjnym powinien być ograniczony do działki budowlanej, by nie stanowić zbyt dużego dyskomfortu dla otoczenia.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia przyszłych mieszkańców i użytkowników analizowanego obszaru, niezbędne jest też podejmowanie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego, które pozytywnie oddziałują na zdrowie ludzi, lub też ograniczają negatywne oddziaływanie wynikające ze wzrostu intensywności zainwestowania w obszar projektu planu. Są to głównie ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, tj. nakaz zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem wymogu zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień, w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu, jak również nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, a także dopuszczenie do lokalizacji naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów osobowych wyłącznie jako parkingów, na których każda grupa od 2 do 8 naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów przedzielona jest nie mniej niż 20 m² powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowanej drzewami lub krzewami wyższymi niż 1,5 m.

Realizacja ww. ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania zieleni, zwłaszcza tej wysokiej, pozytywnie wpłynie na jakość środowiska gruntowo-wodnego, jakość powietrza, a także na walory krajobrazowe analizowanego obszaru. W zakresie ochrony jakości powietrza pozytywnie należy ocenić również ustalenie dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

W kontekście oddziaływania na ludzi za korzystne należy uznać też ustalenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Tym samym uniemożliwiono lokalizację na obszarze projektu planu⁵⁷ nowych inwestycji związanych z przedsięwzięciami, których realizacja mogłaby powodować znaczące, negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego (np. powierzchni ziemi, warunków wodnych, szaty roślinnej, powietrza, klimatu akustycznego) oraz dla ludzi.

Projekt planu nie umożliwia lokalizacji na obszarze zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, dlatego nie przewiduje się aby realizacja jego zapisów wiązała się z powstaniem ryzyka poważnej awarii przemysłowej.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Ze względu na lokalizację terenów objętych granicami projektu mpzp w zasięgu granic obszaru cennego kulturowo dawnej wsi Morasko, obecności terenu objętego ochroną konserwatorską a także występowania obiektów zabytkowych, do projektu planu wprowadzono ustalenia, których realizacja ma na celu możliwie maksymalną ochronę ich wyjątkowych walorów.

W tym zakresie projekt mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu ustala:

- zachowanie zabytkowego kościoła ewangelickiego pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela wraz z terenem przykościelnym, wpisanego do rejestru zabytków decyzją z dnia 19.11.2007 r. nr 558/Wlkp/A, wskazanego na rysunku planu,
- ochronę terenu objętego ochroną konserwatorską i obszaru cennego kulturowo dawnej wsi Morasko, wskazanych na rysunku planu, poprzez lokalizowanie zabudowy zgodnie z wyznaczonymi liniami zabudowy oraz pozostałymi ustaleniami planu,
- w budynkach wpisanych do rejestru zabytków zachowanie:
 - bryły, kompozycji i artykulacji elewacji,
 - pełnego wystroju architektonicznego oraz stolarki drzwiowej i okiennej,
 - kształtu i kąta nachylenia oraz rodzaju pokrycia połaci dachowych,

⁵⁷ poza tymi dopuszczonymi pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycjami celu publicznego z zakresu łączności publicznej

- zakaz lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, instalacji teletechnicznych, klimatyzatorów i wentylatorów na elewacjach budynku wpisanego do rejestru zabytków, a w przypadku stosowania dachu stromego, również na połaciach dachowych,
- zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu, z dopuszczeniem uzupełnienia zadrzewień.

Reasumując, ze względu na zakres i charakter wprowadzonych zapisów dotyczących elementów dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej przewiduje się, że ich realizacja pozwoli na zachowanie i właściwą ochronę zlokalizowanych na analizowanym obszarze elementów dziedzictwa kulturowego o wyjątkowych walorach architektonicznych i urbanistycznych.

6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na istniejące dobra materialne na skutek realizacji ustaleń projektu mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu. Niewątpliwie realizacja ustaleń planu na terenie **UK** spowoduje wzrost ilości dóbr materialnych na skutek lokalizacji nowej zabudowy (budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych), realizacji nowej infrastruktury technicznej i zagospodarowania otoczenia budynków, a także realizacji na terenie **K** zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Na etapie realizacji dopuszczonych planem robót budowlanych w otoczeniu obszaru opracowania mogą wystąpić krótkoterminowe i miejscowe negatywne oddziaływania na istniejące dobra materialne. Polegać one mogą np. na ewentualnym pogorszeniu stanu nawierzchni istniejących w otoczeniu projektu planu dróg na skutek intensywniejszego ruchu pojazdów ciężarowych, związanego z prowadzonymi inwestycjami. Z uwagi na niewielką skalę planowanych inwestycji nie będzie to oddziaływanie znaczące.

Nie przewiduje się innych zagrożeń dla dóbr materialnych, zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem, wynikających z naturalnych zagrożeń i katastrof. Analizowany obszar nie jest położony w zasięgu terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi czy też terenów zagrożonych ruchami masowymi, a więc w zasięgu wystąpienia zjawisk, które mogłyby powodować negatywne oddziaływania na istniejące czy też projektowane obiekty budowlane.

6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wskazano w rozdziale 3 prognozy, na obszarze objętym projektem mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie znajdują się tereny objęte obszarowymi formami ochrony przyrody, ustanowionymi w oparciu o ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. W związku z powyższym, nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań realizacji ustaleń mpzp na obszary prawnie chronione, w tym obszary Natura 2000.

Z uwagi na wielkość obszaru projektu planu oraz zakres jego ustaleń, nie przewiduje się również wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań dla obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody, położonych najbliżej analizowanego obszaru, a więc dla rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko” (zlokalizowanego w odległości ok. 490 m od zachodniej granicy obszaru objętego projektem planu, w odległości ok. 370 m zlokalizowana jest otulina rezerwatu), pomnikowej alei drzew przy ul. Meteorytowej, obszaru Natura 2000 „Biedrusko” i jednocześnie Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko (zlokalizowanych w odległości ok. 340 m od północno-wschodniej granicy obszaru opracowania).

Analizując ewentualny wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na przedmiot ochrony i integralność terenów zlokalizowanych w zasięgu ww. obszarów chronionych przede wszystkim uwzględniono informacje dotyczące czynników stanowiących główne zagrożenie dla utrzymania właściwego stanu ich ochrony.

Dla rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko” ustanowiony przez Wojewodę Wielkopolskiego plan ochrony⁵⁸ wprowadził ustalenia dotyczące m.in. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, mające na celu wyeliminowanie lub ograniczenie powstawania zewnętrznych zagrożeń dla rezerwatu. W planie ochrony wymaga się, aby w pasie 200 m od granicy rezerwatu nie

⁵⁸ rozporządzenie Nr 3/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 10 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko” (Dz. Urz. Z 2007 r. Nr 4, poz. 61)

zmieniać kategorii użytkowania gruntu (z wyjątkiem zmiany na las), nie wprowadzać zabudowy oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz prowadzić gospodarkę rolną i leśną w sposób nie zagrażający istnieniu rezerwatu.

Biorąc pod uwagę odległość obszaru projektu planu od rezerwatu i jego otuliny (ok. 370 m od otuliny i ok. 490 m od rezerwatu) nie przewiduje się, żeby ustalenia mpzp ingerowały w zapisy planu ochrony, a ich realizacja spowodowała negatywne oddziaływania na obszar chroniony.

Wśród zagrożeń dla obszaru Natura 2000 „Biedrusko” wymienia się przede wszystkim rozwój aglomeracji miejskiej Poznania (w kierunku północnym) oraz dalszy rozwój osadnictwa rezydencjonalnego w rejonie Biedruska i Radojewa. Jako potencjalne zagrożenie wymienia się również wystąpienie poważnej awarii w obrębie składowiska odpadów komunalnych miasta Poznania.

Biorąc pod uwagę powyższe zagrożenia dla obszaru chronionego oraz zakres projektowanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym analizowanych w prognozie terenów nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań i zagrożeń dla przedmiotu ochrony i integralności obszaru Natura 2000 „Biedrusko”. Analogicznie, realizacja ustaleń mpzp nie spowoduje znaczących oddziaływań na Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko.

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień analizowanego planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania (pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego), prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy natomiast pamiętać, że wyniki te muszą odnosić się do obszaru danego planu miejscowego.

Należy jednocześnie zauważyć, że uchwalenie planu miejscowego nie oznacza, że wszystkie jego ustalenia w zakresie lokalizacji nowych obiektów budowlanych zostaną od razu lub w ogóle zrealizowane. Zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu musi być zatem dostosowany do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń planu, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji (budowlanych, komunikacyjnych, infrastrukturalnych itd.).

Ponadto, z uwagi na brak w granicach obszaru projektu planu sieci kanalizacji sanitarnej, w zakresie proponowanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu wskazuje się

przeprowadzanie okresowych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych w przypadku ich realizacji, w tym częstotliwości ich opróżniania, a w przypadku realizacji indywidualnych oczyszczalni ścieków – przeprowadzanie okresowych kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się osadów ściekowych.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość zaproponowania zasadniczo odmiennych rozwiązań funkcjonalnych, niż te wskazane w projekcie mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu, została znacząco ograniczona w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa kierunki przeznaczenia poszczególnych terenów znajdujących się w granicach analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto dla przedmiotowego obszaru obowiązuje aktualnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu, zatwierdzony uchwałą Nr L/762/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r., stanowiący alternatywę dla analizowanego projektu mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu. Zgodnie z jego ustaleniami zachowany zostałby obecny stan zagospodarowania terenu, który w całości przeznaczono pod funkcję **UK**, bez możliwości realizacji jakiegokolwiek nowej zabudowy.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu i składa się z ośmiu części.

W pierwszej części omówiono przedmiot opracowania, podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, kulturowe i krajobraz.

Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XXIII/423/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu.

Dla przedmiotowego terenu obowiązuje aktualnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu, zatwierdzony uchwałą Nr L/762/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r.⁵⁹

Obszar analizowanego projektu planu zlokalizowany jest w północnej części miasta Poznania na Morasku. Obejmuje on działki nr 118/4 oraz 166/1, ark. 13, obręb Morasko, które łącznie zajmują powierzchnię około 0,4 ha.

W drugiej części prognozy opisano obecne zagospodarowanie analizowanego terenu. Poddano charakterystyce poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, gleby, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz klimat lokalny. W oparciu o dostępne informacje i analizy dokonano również oceny jakości powietrza, zasobów wodnych oraz klimatu akustycznego.

W zachodniej części analizowanego obszaru projektu planu (od strony ul. Sióstr Misjonarek) zlokalizowany jest neobarokowy budynek zabytkowego kościoła pw. Ścięcia Św. Jana Chrzciciela wraz z ogrodzonym, zagospodarowanym zielenią wysoką terenem przykościelnym. Od wschodu obszar kościoła graniczy z terenem należącym do Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Chrystusa Króla dla Polonii Zagranicznej mieszczącego się przy ul. Sióstr Misjonarek 10, natomiast bezpośrednio w granicach projektu planu znalazł się fragment ogrodzonego ogrodu przyklasztornego z utwardzonymi alejkami spacerowymi, koszonymi powierzchniami trawników oraz nasadzeniami z ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Południowo-wschodni fragment opracowania stanowi aktualnie nieogrodzony nieużytek ze

⁵⁹ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 11 lipca 2013 r., poz. 4425

spontanicznie rozwijającą się roślinnością synantropijną i kilkoma dużymi okazami drzew (kasztanowców pospolitych).

Obszar opracowania położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5), w zasięgu mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51). Rzędne terenu wahają się tu w przedziale od 109,92 m n.p.m. (w najniższej położonej, południowo-wschodniej, części opracowania) do wartości 114,5 m n.p.m. (w części północno-zachodniej).

Na głębokości od 1-5 m p.p.t. na całym obszarze projektu planu występują plejstoceńskie lodowcowe grunty nierozdzielone litologicznie – gliny zwałowe, zaliczone do fazy leszczyńskiej, charakteryzujące się silnym spiaszczeniem oraz żółtą barwą.

Na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP), gruntów leśnych.

Pierwsze zwierciadło wód podziemnych w granicach przedmiotowego projektu planu występuje na głębokości poniżej 20 m p.p.t.

Obszar projektu mpzp położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w zasięgu granicy zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Dopływ z Łysego Młyna (kod (PLRW6000171859) oraz w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060). Przez wschodni fragment obszaru objętego projektem mpzp dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu przepływa skanalizowany na tym odcinku ciek wodny (oznaczony symbolem Wa-A).

Na szatę roślinną obszaru opracowania składa się przede wszystkim zieleń urządzona zlokalizowana w otoczeniu kościoła pw. Ścięcia Św. Jana Chrzcziciela oraz fragmentu przyklasztornego ogrodu. W granicach projektu planu znalazł się również fragment zadrzewionego nieużytku, w obrębie którego rośnie kilka okazałych kasztanowców pospolitych.

Obecne warunki akustyczne w środowisku – w granicach przedmiotowego obszaru projektu planu są korzystne.

W granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu zlokalizowany jest zabytkowy kościół pw. Ścięcia Św. Jana Chrzcziciela wraz z terenem przykościelnym przy ul. Sióstr Misjonarek 8 (wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 19.11.2007 r. nr 558/Wlkp/A). Na przedmiotowym obszarze nie stwierdzono natomiast występowania udokumentowanych stanowisk archeologicznych, objętych ochroną konserwatorską na podstawie zapisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Trzeci rozdział prognozy dotyczy analizy problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, w którym odniesiono się do następujących zagadnień:

- W granicach projektu mpzp nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, natomiast obszary chronione położone są w stosunkowo niedalekiej odległości. Do obszarów takich należy rezerwat przyrody „Meteoryt Morasko” wraz z otuliną, zlokalizowany w odległości ok. 490 m od zachodniej granicy obszaru projektu planu (otulina rezerwatu w odległości ok. 300 m od zachodniej granicy) oraz obszar Natura 2000 „Biedrusko” (PLH300001) i Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko, zlokalizowane w odległości ok. 340 m od północno-wschodniej. Niedaleko obszaru projektu zlokalizowana jest również pomnikowa aleja drzew (lipowa), rosnąca wzdłuż ul. Meteorytowej.
- Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary ciche w aglomeracji. Obszar jest położony poza obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz poza terenami zagrożonymi ruchami masowymi ziemi.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu oraz ich powiązaniu z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego planu miejscowego.

Do opracowywania projektu planu przystąpiono z uwagi na wniosek Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Ścięcia św. Jana Chrzcziciela Chojnica – Morasko z dnia 25 lipca 2016 r., będącej właścicielem działki nr 118/4, ark. 13, obręb Morasko. Wniosek dotyczył korekty przebiegu wyznaczonych w obowiązującym planie linii zabudowy w taki sposób, aby na działce 118/4, ark. 13, obr. Morasko, możliwe było wybudowanie domu parafialnego. Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu pozwoli na ponowne przeanalizowanie funkcji pod kątem możliwości korekty przebiegu wyznaczonych linii

zabudowy w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu w celu umożliwienia Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Ścięcia Jana Chrzcziciela w Poznaniu podjęcia działania inwestycyjnego, związanego nierozdzielnie z kościołem, tj. wybudowanie domu parafialnego wraz z biurem parafialnym i mieszkaniem dla proboszcza.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu ustala przeznaczenie pod następujące funkcje:

- teren zabudowy usługowej – sakralnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **UK**,
- teren infrastruktury technicznej – kanalizacji, oznaczony na rysunku planu symbolem **K**.

W przypadku analizowanego projektu mpzp realizacja jego ustaleń będzie wiązała się ze zmianami przestrzenno-funkcjonalnymi, polegającymi głównie na umożliwieniu lokalizacji na terenie **UK** budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych, natomiast na terenie **K** – zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **UK** w projekcie planu ustalono:

- lokalizację budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych,
- powierzchnię zabudowy nie większą niż 20% powierzchni działki budowlanej,
- intensywność zabudowy działki budowlanej od 0,1 do 0,6,
- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% powierzchni działki budowlanej,
- wysokość:
 - budynku kościoła chronionego planem, zgodnie ze stanem istniejącym w dniu uchwalenia planu, nie większą niż 20 m, z dominantą przestrzenną w formie wieży o wysokości nie większej niż 30 m,
 - budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych, nie większych niż 7,5 m i nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne,
- dachy strome,
- dopuszczenie dowolnej geometrii dachu dla przekrycia wykuszy, lukarn lub świetlików,
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, nie mniejszą niż 3000 m²,
- dostęp do drogi publicznej poprzez przyległe drogi położone poza obszarem planu.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, oznaczonego na rysunku planu symbolem **K**, w projekcie planu ustalono:

- lokalizację zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 70% powierzchni terenu,
- dopuszczenie lokalizacji:
 - ciągów pieszych i rowerowych lub pieszo – rowerowych,
 - obiektów hydrotechnicznych i urządzeń melioracji wodnych,
 - obiektów służących ochronie przyrody;
- zakaz lokalizacji miejsc postojowych,
- powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej zgodną z powierzchnią terenu w obrębie linii rozgraniczających,
- dostęp do dróg publicznych poprzez tereny przyległe zlokalizowane poza obszarem planu.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustalono:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń projektu planu,
- w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojścia i dojazdu,

- nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach ustala się, w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- zastosowanie nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojeżdż, dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

W prognozie opisano powiązania z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania i stwierdzono, że projekt planu nie narusza jego ustaleń. Brak realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp nie będzie stanowił przyczyny istotnych zmian w środowisku, przede wszystkim ze względu na obowiązywanie na przedmiotowym obszarze ustaleń wspomnianego wcześniej mpzp „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu.

W piątej części prognozy omówione zostały podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia ustaleń projektu planu. W tym zakresie odniesiono się do następujących dokumentów:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy,
- Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020),
- Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020, z perspektywą do 2024 roku.

Rozdział szósty w całości poświęcono omówieniu potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazano również ustalenia projektu, których realizacja służyć będzie ochronie środowiska przyrodniczego oraz ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko.

Biorąc pod uwagę zapisy projektu ustalone dla terenów **UK** i **K** należy założyć, że ich realizacja spowoduje w skali planu zauważalną zmianę zagospodarowania terenu i stanu części komponentów środowiska, takich jak powierzchnia ziemi, szata roślinna czy uwarunkowania krajobrazowe. Niemniej, biorąc pod uwagę skalę planowanych przekształceń będą to zmiany o zasięgu bardzo lokalnym, nie wpływające w sposób znaczący i negatywny na ogólny stan środowiska w szerszej skali. Należy również podkreślić, że środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru – powierzchnia ziemi, szata roślinna, warunki siedliskowe i krajobrazowe – zostały już przekształcone antropogenicznie. Dlatego realizacja nowych inwestycji budowlanych nie będzie powodować utraty cennych zasobów przyrodniczych o naturalnym charakterze.

Tereny **UK** i **K** będą podlegały częściowym przekształceniom, a oddziaływania wystąpią w miejscach, na których realizowane będą nowe inwestycje budowlane związane z planowaną realizacją na terenie **UK** domu parafialnego wraz z biurem parafialnym i mieszkaniem dla proboszcza oraz niezbędną infrastrukturą techniczną oraz dopuszczonymi dojazdami i dojeżdżami, natomiast na terenie **K** – w związku z budową zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Zmiany wynikające z realizacji analizowanego planu będą obserwowane długofalowo w zakresie podstawowych elementów środowiska. Do trwałych lub długoterminowych oddziaływań na środowisko zaliczono:

- ingerencję w powierzchnię ziemi, w tym w mikrorzeźbę terenu (niwelacje terenu i wykopy) i warunki gruntowo-wodne (m.in. zagęszczenie podłoża, zmiana właściwości fizycznych i chemicznych podłoża, uszczelnienie części powierzchni ziemi),

- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntu w miejscach realizacji nowej zabudowy, dojazdów, stanowisk postojowych,
- usunięcie części istniejącej zieleni w miejscach realizacji projektowanych inwestycji i wynikające z tego częściowe ograniczenie zasięgu dotychczasowych siedlisk zwierząt,
- zmianę uwarunkowań krajobrazowych centralnej i wschodniej części obszaru projektu planu,
- nieznaczne zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza w przypadku funkcjonowania w obrębie nowej zabudowy na terenie **UK** indywidualnych systemów grzewczych.

Ze względu na prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych oddziaływań o zróżnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym, do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja w sposób znaczący zminimalizuje ryzyko wystąpienia negatywnych skutków w środowisku. Do najważniejszych z nich należą zapisy ustalające:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń projektu planu,
- w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, zagospodarowanie zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji dojazdu i dojazdu,
- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach ustala się, w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- zastosowanie nawierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do utwardzenia dojazdów, dojazdów, ciągów pieszych i rowerowych oraz naziemnych stanowisk postojowych,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

Realizacja ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania środowiska i przyrody pozwoli na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie pojawiają się w konsekwencji wprowadzenia na tereny nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania.

Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków dla środowiska będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego, zwłaszcza tych w zakresie ochrony środowiska oraz restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni.

Istotnym warunkiem zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska będzie przestrzeganie zapisów określających maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, utrzymanie co najmniej minimalnego udziału powierzchni biologicznie oraz wprowadzanie nowej zieleni na wszystkich nieutwardzonych fragmentach terenów. W tym miejscu warto podkreślić, że wprowadzana nowa zieleń powinna składać się z jak największej ilości drzew i krzewów, zróżnicowanych gatunkowo, złożonych głównie z gatunków rodzimych, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych oraz lokalnych warunków miejskich. Skład gatunkowy, gęstość nasadzeń i fizjonomia zieleni powinny być dostosowane do pełnionych funkcji, zarówno środowiskotwórczych, sanitarnych, jak i estetycznych.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko, która może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMS, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

W części ósmej dotyczącej rozwiązań alternatywnych analizowanych w trakcie prac nad formułowaniem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu planu wskazano, że możliwość zaproponowania zasadniczo odmiennych rozwiązań funkcjonalnych, niż te wskazane w projekcie mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu, została znacząco ograniczona w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa kierunki przeznaczenia poszczególnych terenów znajdujących się w granicach analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto dla przedmiotowego obszaru obowiązuje aktualnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Morasko-Radojewo-Umultowo” Morasko Centrum w Poznaniu, zatwierdzony uchwałą Nr L/762/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r., stanowiący alternatywę dla analizowanego projektu mpzp w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek w Poznaniu. Zgodnie z jego ustaleniami zachowany zostałby obecny stan zagospodarowania terenu, który w całości przeznaczono pod funkcję **UK**, bez możliwości realizacji jakiegokolwiek nowej zabudowy.